

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Fra
Vallekilde Folkehøjskole

89

Udgivet af Selevsforeningen

1982

FRA VALLEKILDE
FOLKEHØJSKOLE

89

UDGIVET AF ELEVFORENINGEN
1982

Om kunsten og højskolen

»Man kan nærme sig virkeligheden ad mange veje«, står der i en bog som i år er udkommet på Gyldendals Forlag. Den er skrevet af kunsthistorikeren *Mette Thomsen*, og hedder »*Kunsten og Folkehøjskolen*«. En af disse veje er billedkunsten, skriver forfatteren.

Ernst Trier, grundlæggeren af Vallekilde Højskole, var en højskolemand, der brugte billedkunsten som en af sine veje til erkendelse.

Hans søn, Troels Trier, fortalte da også om sin far: »I det hele taget var det hans princip, at i alt skulle der tænkes på, at skønhed og nøjsomhed godt kunne følges ad, og dette havde eleverne nytte af at se praktiseret«.

Udtrykket »skønhed og nøjsomhed« mener jeg er en formulering, der dækker det, som *Mette Thomsen* i sin indkredsning af begrebet æstetik, finder frem til i bogens kap. 1.

Uddragene der bringes her, er taget fra det afsnit der, i kap. 3 »Vallekilde Folkehøjskole 1860 - ca. 1920«, beskæftiger sig med Ernst Triers kunstsyn.

»Om de grundtvig-koldske folkehøjskoler i Danmark og deres historie er der i tidens løb blevet skrevet mangt og meget, og mange synsvinkler er blevet anlagt på stoffet. Det kan derfor forekomme dristigt at ville tage sagen op til fornyet behandling.

Man kunne tro, at emnet var udtømt. Der er imidlertid en ting, som virker meget påfaldende i forbindelse med højskolernes historieskrivning, og som har været den direkte anledning til, at jeg i sin tid påbegyndte et forskningsarbejde på området. Nærværende skal være et forsøg på at formidle nogle af de perspektiver, som jeg har fundet det muligt at drage frem i dette arbejde.

Det, der falder mig for brystet, og som har undret mig i mange år, er fraværet af en æstetisk tilgang til emnet. Æstetikken så at sige næsten glimrer ved sit fravær inden for højskolernes historieskrivning, og det gælder især billedkunsten.

».....Det er som bekendt ikke fagene som sådan, der er det vigtigste i højskolelivet, men *måden* hvorpå man beskæftiger sig med tingene, *det* er det afgørende. Men netop ud fra denne synsvinkel er æstetikken aktuel, fordi æstetik handler om nogle bestemte måder at forholde sig til omverdenen og sig selv på.

Man kan nærme sig virkeligheden ad mange veje«.

Om forstander Ernst Triers forhold til kunst og æstetik

»I forbindelse med sin beretning til ministeriet om et besøg på Vallekilde Højskole d. 19.-20. juni 1877 skrev daværende tilsynsførende Mathias Steenstrup, at det var hans opfattelse, at Trier var en stærk modstander af den æstetiske dannelse og af latinskolen, samt at han vil bedømme Triers skole til at være en »Vækkelsesskole i Koldsk Ånd, med Vægten på det kristelige«.

Ikke desto mindre var Vallekilde Folkehøjskole allerede i sin første forstanders tid en af de højsko-

ler i landet, som bar det tydeligste vidnesbyrd om en udpræget æstetisk interesse. Baggrunden herfor må tillægges Ernst Triers personligt nære tilknytning til kunsten. Men det hænger også sammen med hans store foragt for den æstetiske dannelse. Det kan umiddelbart lyde som et paradoks, og det har sikkert heller ikke været uden problemer, for Trier selv såvel som for hans omgivelser.

Ernst Trier voksede op i et hjem, hvor samtidens kunstnere havde deres vante gang. I studentertiden var han ven med bl.a. komponisten Emil Hartmann, i hvis hjem han kom i berøring med en forening bestående udelukkende af bildende kunstnere og musikere. Her sluttede han venskab med bl.a. billedhuggeren Schierbeck og maleren Rosenstand. Senere stiftede Trier nært bekendtskab med maleren Viggo Pedersen, da denne giftede sig med Elisabeth Borup, datter af Ernst Triers søster, Marie. Viggo Pedersen »gav anledning til, at min fader kom i forbindelse med en kreds af kunstnere, som han hidintil ikke havde haft lejlighed til at kende: Joakim Skovgaard, Zartmann, Bindsbøll«. Således skriver sønnen Troels Trier. At Ernst Trier havde kunstneriske interesser bevidnes også af Ingeborg Olrik. I bogen om ham fortæller hun, at Povl Hansen, da han var elev på Vallekilde Højskole i vinteren 1877/78, en aften bad Trier forklare sig forskellen mellem den italienske og den hollandske malerkunst. Trier er i øvrigt sikkert blevet støttet i sine kunstinteresser af sin hustru, Julie Marstrand, som var brordatter til Vilhelm Marstrand, der en overgang var direktør for Kunstakademiet«.

»Om Ernst Triers forhold til kunsten vidner følgende passus i hans brev til maleren Chr. Dalsgaard,

dateret d. 18. maj 1876, hvori Trier ytrer ønske om, at Dalsgaard skal male et stort billede til skolens nye foredragssal: ... »alt maatte straks indrettes saa, at det samlet kunde gøre et velgørende indtryk paa øjet og derigennem paa sjælen. Jeg mener nemlig, at det har en ikke ringe betydning for den ungdom, der skal samles hos os her, om den kommer til at have noget godt dagligt for øje« ... »De er én af de faa kunstnere, til hvis smag jeg har tillid, fordi De ikke vil have kunsten til forlystelse, og De er én af de ganske faa kunstnere, der har sans for det fremblomstrende folkeliv mellem vor ungdom« ... og senere: »Jeg ville saa gjerne have tegningen hos Dem til *alt* i hele skolesalen«.«

»Om kunstneren og hans opgave udtalte Trier selv i 1890: »Det er en såre skøn gave kunstneren har fået af den Gud, der uddeler så rundelig til os mennesker alle de forskellige gaver. Er han en ægte kunstner, giver han sig selv, han former og danner, tegner og maler ud af sit eget indre liv, og må følge en indre drift, kan ikke rette sig efter regler og opgaver, som andre vil give eller stille ham« ... »Dejligst dog synes jeg, at hans gave træder frem, når den bliver, som en af Tyri døtre, hvorom det i den 45. salme hedder, at de bøje sig med gaver for Guds menighed« ... »Og lad mig føje ét til. Den ægte kunstner er altid i slægt med skjalden - hans kunst er poetisk«.

Nuvel. Trier var altså en stor beundrer af den ægte kunst. Men han var også en stor modstander af den æstetiske dannelse. Hvad er da denne æstetiske dannelse, når den ikke kan forenes med en så dyb beundring for kunsten?«

Fra Marius Sørensens erindringer

»..... Men hvis en vilde have sagt at hans kunstnerisk udviklede Fremstillingsevne ogsaa var kendelig i alvorlige Foredrag, vilde Trier være blevet meget vred eller meget bedrøvet. Noget af det, jeg husker bedst fra den første Vinter, var hans Tale om »det Skønne«. Grundteksten var Grundtvigs: »Det Skønne er Aabenbarelse af det sande og det gode - det skønne er intet i sig selv«. Trier anskueliggjorde dette for os ved mangfoldige eksempler« ... »I Grunden havde Trier Ret; han har selv i sin Opvækst følt Faren ved den æstetiske Livsanskuelse, uden at blive hængende i »det skønne«; derfor advarer han os, skønt vi ifølge vor Opdragelse og Omgivelser ikke stod i den Fare; men havde hans Smag og Skønhedsfølelse ikke faaet denne Udvikling, saa vilde han ikke have kunnet tale saa smukt og billedrigt, saa overbevisende og betagende om det sande og det gode. - Sådan mener jeg; Trier vilde bestemt have modsagt dette«.

Det, der her bliver angrebet, er i grundtonen den borgerlige æstetik, dvs. teorien om det skønne som noget over for alt andet i livet ganske uafhængigt og interessefrit. Trier var splittet i sin holdning mellem noget, han var vokset op med og kommet til at elske, nemlig kunsten, og så den nye grundtvigske kritik af denne selvsamme kunsts afsondrethed fra det, der blev Trier det vigtigste i livet: det kristelige og det folkelige«.

»En beretning om Ernst Trier er forfattet af maleren Viggo Pedersen. I en artikel fortæller han, at biskop Martensen engang aflagde Vallekilde Højskole et besøg. Biskoppen gav her udtryk for, at han ikke rigtig forstod, hvorledes Trier gennem foredrag

kunne påvirke eleverne, og han spurgte: »Men er det da virkelig Deres Mening, kære Trier, at De vil gøre æsthetisk dannede Mennesker ud af alle disse unge Karle og Piger? Hvad har den æsthetiske Dannelse givet os? Den har givet os Pretensioner«. »Nej«, svarede Trier, »den æsthetiske Dannelse er kommen til os fra Grækenland, og den sætter som sit Maal at udvikle alt menneskeligt til den højeste Nydelse af Livet. Men i samme Grad Udviklingen gaar ud paa at nyde Livet, svækkes Livskraften. Nej, den æsthetiske Dannelse vil jeg raade dem fra at hige efter. Det jeg vil give dem Del i, er ikke den æsthetiske, men en virkelig poetisk Opfattelse af Livet, en sund nordisk Dannelse, ikke den, der giver Fordringer til Livet, så at de ikke kan malke en Ko, fordi Lugten i Stalden svækker Livsnydelsen, men den Dannelse, der giver Glæde i Arbejdet; ikke den der lærer dem at holde smukke Taler om Danmark dejligst Vang og Vænge, men den at ville udrette noget for deres Fædreland; ikke den, der lærer dem at nyde vel-talende Prædikanter, men den, der lærer dem at leve i Kristus«.

Ernst Trier antyder her en løsning på konflikten mellem det æstetiske og det folkelige gennem den brug han gør af ordet »poetisk«. Det er uklart, om denne reelle løsningsmulighed har været ham fuldt bevidst. Men man ser den gentaget i en omtale, som han gav den Ling'ske gymnastik i 1885«.

»Poesien finder, som bekendt, ifølge Grundtvig sit egentlige udtryk i ungdommens dybe følelser og højtflyvende fantasi. Det kan siges med Viggo Pedersens ord om Ernst Trier: ... »han var genial, hans Fantasi var storladet, som alt hos ham var stort skåret, og hans Følelse dyb og oprindelig« ... »Og

dog havde han så fast en Fod hvor han stod; han lod sig aldrig henrive til fantastiske Drømme og hans Sjæl bølgede ikke viljeløs under Stemningernes tilfældige Strøm. Thi han var, hvad Digterne sjældnere er, en grundmuret Karakter, han var helstøbt« ... »han forstod ikke blot at vurdere Kunst med åndfuld Kritik, men han forstod også at give kraftige Impulser til Kunstnere og at lukke deres Øren og Øjne op« ... »Han vidste hvad Skønhed og Poesi er værd, og han fandt den ikke blot i Kunst og Digtning, men han vidste selv at finde den i Naturen« ... »og han kendte den store Kunst, at se Skønheden i selve Livet og at leve det poetisk« ... »Frem for alt elskede han den Poesi, der er over Ungdommen, det unge bevægelige Sind med de mange muligheder«.

»Inddragelsen af kunsten og kunstnerne på Vallekilde Højskole i Ernst Triers forstanderperiode er et vidnesbyrd om hans store beundring for den institutionelle kunst. Men den er mere end det. Denne aktivitet er også et udtryk for hans forståelse for den skabende handlings poetiske kraft og mulighed for at påvirke den, der kommer under dens indflydelse. Det er i kraft af sin poesi, kunsten har dannelse-sværdi, at den har bud til folket, uanset classeskel og social status. Poesi var ifølge Trier ikke til for at nydes, men for at give »Glæde i Arbejdet«.

Denne holdning hos Vallekilde Højskoles første forstander førte en lang række aktiviteter i sit kølvand, aktiviteter, der var usædvanlige for højskolerne i tiden før århundredskiftet. Triers pionerindsats på æstetikens område bør tillægges stor vægt, ikke blot i Vallekilde Højskoles egen historie. Hans indstilling kan næppe have undgået at have haft en af-

smittende virkning på andre højskolefolks holdning til kunst og æstetik«.

*De ovenstående uddrag fra Mette Thomsens bog »Kunsten og folkehøjskolen« bringes med venlig til-
ladelse fra forfatteren og Gyldendals Forlag.*

Om foto

Vi lever i en verden, hvor vi alle hører og læser meget. Der er derfor intet værkværdigt i, at man på en højskole beskæftiger sig med sproget.

Hvis man ikke kunne læse og skrive, eller forstå, hvad der blev sagt til en, var man i en skrøbelig situation. Det ved alle og var dumt at nævne, hvis det ikke var for sammenligningens skyld. Vi lever nemlig også i en verden, hvor vi alle ser et væld af billeder, de vælter imod os fra morgen til aften. Også det ville være trivielt at nævne, hvis det var sådan, at vi lærte at aflæse og bruge billedsproget på samme måde som det talte og skrevne sprog, men det gør vi ikke - og hvad så?

Det skal nævnes - for ikke at udtrykke mig kortere og mere firkantet end rimeligt er - at billedsproget naturligvis ikke uden videre og hele vejen igennem kan sammenslignes med det talte og skrevne sprog. Der er i hvert fald to vigtige forskelle. Billedsproget har ingen grammatik, intet alfabet og intet ordforråd, og er derfor sammensat på en fundamental anderledes måde end det almindelige sprog. Det var det ene. Det andet er, at sproget for at blive forstået tilsyneladende (og måske heller ikke reelt) ikke kræver forudsætninger. Sagt klarere, man skal kunne engelsk for at forstå det engelske sprog, men billeder taget af englændere forstås vel umiddelbart - der er ikke et særligt engelsk billedsprog.

Det følgende skal dreje sig om fotografiet, som ikke er en speciel form for billeder, men en speciel måde at lave billeder på med sine muligheder og få begrænsninger, ganske som maleriet, grafikken, billedtæppet, og hvad man ellers kunne nævne.

Det er imidlertid fotografiets fremstilling, dets teknik, der i manges bevidsthed adskiller det fra andre former for billeder. Det, at billedet bliver til på en celuidstrimmel i et kamera, kan give en idé om det »objektive billede«. Når noget sker via teknik, har vi en tilbøjelighed til at tro på dets upartiskhed. En holdning, der må stamme fra at magnetnålen altid slår ud mod nord og andre lignende fænomener. Når det gælder fotografiet er det forkert - i det hele taget når det gælder billedet. Der findes intet objektivt billedsprog.

Ethvert sprog har visse regler. Lidt forskellige efter hvad sproget skal bruges til: Der er forskel på en formandsberetning og et referat af en fodboldkamp. Det gælder naturligvis også for billedsproget, og skulle fotografiet i dag have en charme ud over meget andet billedmageri, skulle det være, at foto'et bruges på mange måder, og derfor taler i et sprog med mange forskellige konventioner.

Amatørfotografiet i skuffen, i albummet eller som lysbilleder, er en slags dagbog. Ikke beregnet til at meddele andre noget - det kan ofte være pinagtigt, hvis fotografen tror det. Det kan være et - for andre - elendigt billede med en person i øverste højre hjørne og græsplæne for resten, men det udløser måske hos den, der har taget det minder, der gør, at udenforstående hverken kan eller skal sige det noget på. Noget andet er, at amatøralbummets billeder viser, at der også er konventioner om, hvad der skal fotografes, og hvornår der skal tages billeder. Men mon

de ikke også der har en parallel i dagbøgernes udtryk for, hvad man bør opleve og den måde, det skal udtrykkes på.

Et ganske andet sprog tales af reklamens billeder - let kendelige på deres entydighed og tekniske perfektion. Reklamen tror på billedsproget, måske netop på grund af dets imaginære sandhedsværdi. Vi aflæser her, idet vi opfatter billedet som en helhed - i billedets totalitet - en hyggelig stemning eller en attråværdig livsstil, hvor knækbrød eller margarine indgår som en selvfølgelig og integreret del. Var det samme udtrykt i almindeligt sprog, ville vor kritiske sans - evt. vores humoristiske samme - have bremset budskabet. Men fotoet?

Set fra redaktionen er billedet i avisen underlagt de samme vilkår som det skrevne sprog. Billedet skal være med til at give en nyhed, der skal være dramatisk, rørende eller spændende - blot ikke dagligdags - på samme måde som teksten. Jeg tror, vi aflæser billedet i avisen uden tanke på fotografen, i endnu højere grad end vil læser artiklen uden tanke på den journalist, der har skrevet den. Men vi informeres af begge ud fra deres mere eller mindre specielle, men i hvert fald erhvervsbestemte opfattelse af verden.

Det er blevet sagt, at »det rigtige dokumentarbillede er et billede, der taler sandhed«, man kunne tilføje, at det så kun efterlader diskussionen om hvad og hvis sandhed. Men der findes et billedsprog - med egne konventioner - der kan kaldes dokumentarbillede. Men drejer det sig ikke ligefrem om affotografering af stjernehimlen ved St. Hans eller lignende er også disse billeder lavet af en, der valgte, hvad der skulle vises frem, og hvordan det skulle gøres. Sandheden er ikke i billederne, så meget som det kan

være en sandhed om forskellige grader af respekt for virkeligheden hos fotografen.

Portrættet, naturfotografiet og hvad typer billeder man ellers kan komme i tanke om, har alle deres særlige sprog, og kræver hver for sig at vi skal nærme os dem efter deres regler og forudsætninger.

Ovenstående letfærdige gennemgang af fotografiet kunne vel nok motivere, at man beskæftigede sig med det på en højskole såvel som andre steder, hvor man beskæftiger sig med det at udtrykke sig og det at forstå. Skulle fotoundervisning gøres en lille smule speciel i forhold til undervisning i andet billedmageri beror det kun på dets udbredelse; der findes jo flere fotografiapparater end malerkasser og drejeskiver, og det bruges følgelig på en meget dagligdags måde.

For mange fotografer standser processen, når man har trykket på apparatets udløser, og resten overlades til fagfolk. Det er vel imidlertid indlysende, at ved det at lære at lave billedet fra først til sidst fremmes en forståelse for fotografiets muligheder for det subjektive udtryk og dets begrænsninger, når det gælder objektivitet. Det er her, det bliver et højskolefag. Ikke det at lære at blande vædskerne og arbejde ved dæmpet lys - det er hurtigt lært - men ved spørgsmålet om hvordan et billede skal se ud. Hvad der er det gode fotografi, er måske - jeg vil gerne udtrykke mig med stor forsigtighed - ikke så entydigt, som hvad der er det gode maleri eller den smukke vase. Det hænger sammen med, hvad jeg skrev ovenfor, at dette meget benyttede billedsprog kan tjene mange formål og derfor er vanskeligt at indfange i regler og faste bedømmelseskriterier.

Hvad er et godt billede? For nogen tid siden fortalte en af mine kolleger mig om en keramiker, der uden for sin ovn havde en hammer hængende i en snor. Når hun åbnede ovnen med de færdige ting, vurderede hun dem, og var de ikke, som hun ville have dem, var hammeren lige ved hånden. Jeg ser det for mig - for også bevidstheden arbejder jo med billeder - dur/dur ikke - bum, en med hammeren. Det kunne være et foto; uskarpt, dårligt komponeret, det havde alligevel været et godt billede, hvis de havde indfanget fortællingen, men det kunne have været bedre, altså bum - eller hvad?

Samværet om fotografi er i højskolesammenhæng naturligvis en samtale om det vi gerne vil vise, det vi ser - og hvad deraf følger. Den føres ikke kun med ord.

Poul Otto Gedde

Digt og virkelighed

VALLEKILDE

Jeg føler, der er blevet rodet op i alt.
at alt bliver diskuteret, talt om og oplevet:
atomkraft, moral, sex, liv, natur, politik, aktivitet,
arbejde, menneskesyn, humor, problemer, ufo'er,
død, hash, mennesker, familie, musik, styrke,
kærlighed, hårde stoffer, ovretro, tro,
arbejdsløshed, heksekunst, sundhed, uddannelse,
snæversyn, dans, venskab, usikkerhed,
alkohol, mad og socialisme.
Der er blevet rokket ved alt
jeg er blevet rokket ved alt
kommet lidt ud af hak
kommet lidt op af hak
til hvad?
forhåbentlig til nye spørgsmål
men også ny afklarethed
jeg elsker livet
men jeg har ikke travlt
men hvad betyder det, ikke at have travlt
måske er det sundt at tænke
måske er det usundt at tænke
over livet
dog er livet lige her
midt i dig og mig.

Karsten

Det hænder, at gamle Vallekilde-elever nysgerrigt - og med en anelses skepsis i tonefaldet spørger, hvad alle de værkstedsfag, der i dag dominerer skolens timeplan, egentlig har med højskole at gøre. Hvor bliver historien, litteraturen, sangen og foredragstimerne af, spørges der videre - er det ike at snyde de unge for væsentlige højskoleoplevelser at lade dem i så høj grad nøjes med at beskæftige sig med praktiske gøremål udendørs eller indendørs? Nok lærte de i deres højskoletid, siger de, at krop og ånd er lige væsentlige sider af menneskelivet, men bliver det med disse fag ikke til mere krop end ånd? Stilles der ikke for få krav til de unge, hvad angår igennem mødet med historien og litteraturen at få den indsigt, forståelse og muligvis kritiske holdning der er nødvendig for at begribe, hvad det vil sige, at være borger i Danmark. Kort sagt, hvordan forvaltes kulturarven på en grundtvigsk højskole anno 1982?

For nogle år siden brugte man i pædagogiske kredse begrebet »muiske« fag, og de havde ikke bare med musik at gøre, men med de områder, der udgik fra musernes verden, det vil sige dramatik, litteratur, kunstforståelse, håndarbejde, gymnastik og dermed beslægtede fag. - Men muserne kendte intet til vindmøller, værksteder og økologiske havebrug, og det muiske som begreb blev af progressive pædagoger erstattet med »kreative« tilbud, der næsten alle praktiseres i værksteder.

Men hvad vil det egentlig sige at være kreativ, og hvornår er man det? Begrebet bliver efter min mening alt for snævert, hvis det kun kan bruges i forbindelse med, hvad næverne kan præstere. Hvem i alverden har sagt at man ikke kan være kreativ i en foredragssal eller i en litteraturtime, og det endda uden så meget som at åbne munden - her kan ører og

øjne slå til. Man *kan* jo heller ikke udelukke, at fre-
delig tankevirksomhed formår at flytte et par bjer-
ge. Men som kreativitet i undervisningsverdenen
sædvanligvis bliver fremstillet, skal den munde ud i
handlinger - mange af de kreative fag er produktret-
tede, som det hedder på pædagogdansk. Kreationen
skal være eller blive til at ta' og føle på, se på, høre
på, smage på.

At den pædagogiske udvikling, især indenfor høj-
skolen, er forløbet nogenlunde som beskrevet, kan
der gives mange forklaringer på. Ungdomsoprøret i
slutningen af 60'erne har givet medvirket til et par
af dem: Unge mennesker ville nu ikke længere bøje
sig for autoriteternes afgørelse af, hvad der var væ-
sentligt eller uvæsentligt at bruge tid på - den vurde-
ring ville de rimeligt nok selv tage del i. Foragten
for den teknokratiske verden, de var flasket op i,
gav sig udslag i et ønske om selv at fremstille, hvad
der skulle bruges i hverdagen, og det med så lille et
ressourceforbrug som muligt. Og de to sider af det
nu falmende ungdomsoprør har i hvert fald overlevet
som idealer, der måske ikke lader sig føre ud i livet
ubetinget, men som i en højskoles beskyttende miljø
i nogen grad lader sig praktisere.

FLIMMER

Er hede kaos
er hede himmel
himmel, kaos, krig
krig og godhed
nej, duer ikke
krig og aggression
ja,
agression og kaos
aktuelt

ja,
 godhed, hvad er der i vejen med det?
 godhed og varme
 nej, ikke hede
 men varme, menneskevarme
 varme følelser, kærlighed, ømhed
 og måske tryghed
 tryghed, to eller flere
 kollektiv, bofællesskab eller parforhold
 ja, hvad er der i vejen med det?
 fjernsyn, kaffe, sofa eller
 måske digteskrivning
 ja, hvad er der egentlig i vejen med det?

Stig

En stor del af vor tids højskoleelever har mange års skolegang bag sig og er ikke fremmede for ret mange af de pædagogiske virkemidler, man som lærer tidligere har haft glæde af. Mange af eleverne er særdeles velbelæste - og en del af dem i god gammeldags forstand skoletrætte. Dertil kommer, at aldersforskellene er større og de sociale baggrunde mere varierede end nogen sinde. Nogle har indtil flere års erhvervsarbejde bag sig, og bruger en arbejdsløshedsperiode til et højskoleophold. Blandt andet af disse årsager kan det være nødvendigt at finde nye veje til at formidle sin viden og sine erfaringer på.

Det er noget med at slappe af
 finde ud af hvad det er man vil
 man vil gerne være med
 der hvor tingene sker
 men ikke under alle omstændigheder
 ikke så'n bare fordi
 jeg ville ikke i hvert fald

jeg vil ikke kues
 jeg vil ikke kue andre
 men jeg vil en hel masse
 med mig og andre
 det er ikke let
 det si'r alle jo at det ikke er
 så er der ikke mere at snakke om!
 jo gu' er der
 vi er først lige begyndt
 jeg er angst
 for det og for dig, dig og dig
 jeg glæder mig også
 forsigtigt, for
 »man er jo så tit løbet panden mod en mur«

Veo

De sidste år har jeg selv forsøgt mig som værkstedslærer ud fra en fornemmelse af et ønske hos eleverne om selv at udtrykke sig i digterisk form og på et digtehold få »produkterne« målt og vejet fremfor at ty til det klassiske opbevaringssted, skrivebordskuffen. Altså oprettede jeg digteværkstedet, ikke digterværkstedet, for tanken var og er ikke at udklække nye Emil Aarestrup'er eller Dan Turell'er. Nogle vil givet mene, at faget må indbyde til megen og usund selvoptagethed, og da poesien som bekendt i overvejende grad bevæger sig indenfor følelseslivets rammer, er risikoen tilstede for at løbe ind i goldt føleri eller kraftige, noget uhåndterlige aggressioner. For at undgå det og for at lære hinanden at kende igennem mødet med andres måder at opfatte tilværelsen på, har vi på digteholdene i fællesskab læst tekster af »autoriserede« digtere, altså igen litteraturgennemgang, men nu i en anden sammenhæng end i tidligere tiders danskundervisning.

I nogle tilfælde blev ud fra denne gennemgang det tema fundet, som kunne bruges som udgangspunkt for, hvad eleverne ønskede at udtrykke i deres egen poetiske form. Et endnu mere frugtbart, igangsættende redskab kunne være et rummeligt stikord. Med det som udgangspunkt er der dukket vidt forskellige digte op, både hvad form og indhold angår - og så begynder samtalen påny.

DEPRESSIVE DIGTERE

Depression

angst

angstneurose

frustration

konflikt

bli'r beskrevet i knækprosa

vendt og drejet

benægtet og bekræftet

udgivet og kastet bort

vist frem og kylet væk

skaber glæde og sorg

tryghed og utryghed.

Et er sikkert

ud kommer det

ud af følelser i nu'et

det letter

det er vigtigt

men hvorfor overvejende depressivt

kære samfund?

Lene

Digtene, der kæder disse sider sammen, er alle hentet fra den digtsamling, som blev produceret af digteholdet sommeren 1982 - og de bringes med skyldig

tak til forfatterne. Det vil ikke være rigtigt og næppe nødvendigt med en analyse af de enkelte digte - jeg føler mig sikker på, at mange gamle Vallekilde-elever vil nikke genkendende til de forskellige faser af et højskoleophold, som de gengivne digte dækker: usikkerhed, rodløshed, angst, aggressioner - men også naturoplevelse, venskab, varme, kærlighed, selvironi, humor.

ROD

Rod, rod og atter rod.

Aggressionerne vælter frem - rod.

Indefra kommer de - rod.

Udefra kommer de - rod.

Allevegnefra kommer de - rod.

I begyndelsen helt af sig selv - rod.

Ramler sammen - rod.

i små

i store

destruktive udladninger

kører konstant i ring

indtil det punkt

hvor alle er

total - rundtossede

og uudholdelige.

Så brydes cirklen

aggressionerne begynder

at bevæge sig

op fra det ukendte

ubevidste

bli'r håndgribelige

og dog . . . .

virker de stadig

uoverskuelige
helt uoverskuelige
så snakker vi lidt . . .
så digter vi lidt . . .
så skændes vi lidt . . .
så pjatter vi lidt . . .
så snakker vi lidt . . .
så flipper vi lidt . . .
så . . . sker der noget (?)
Nogen leder
andre ikke
nogen finder noget
andre ikke
nogen går i stå
nogen bli'r ved

Men vi nærmer os
tror jeg
ud skal de
alle aggressionerne
måderne er mange
men bare de kommer ud
galskaben, vanvidet
spontaniteten
det er sgu det vi mangler

Selvhøjtidelighed
har vi nok af
alt, alt for meget
alvor
det bli'r bare ved
vælter frem
ustruktureret
uhåndgribeligt
kører i ring

og bli'r ved
 og ved og ved
 HOLDKÆFT
 HVOR ER DET IRRITERENDE.

Ole

Det er vigtigt, at man som højskolelærer overfor sine elever åbent vedkender sig de værdier og erfaringer, der virkelig har betydet noget i ens egen tilværelse - den viden vil man gerne forsøge at formidle, og undertiden må der findes nye veje til formidlingen. Men lige så vigtigt er det selv at tage imod. Som en slags overskrift for et frodigt arbejde i højskolen har længe stået den lykkelige sammensmeltning af »lærerens evne og elevens behov«. Måske kunne man vende citatet til »elevens evne og lærerens behov« - for ud af begge formuleringer kan vel springe den samtale, der er så væsentlig for at kunne komme videre i åbenhed for og med hinanden.

Herdis Veit

VALLEKILDE

regnen siler blødt og sommerligt
 græsset snuse og beføler mine træsko
 fuglene hvirvler mine sanser rundt
 aftensolen bestråler regnvåde blade
 tonet - fredfyldte - indefra - omklammer mig

Jacob

Om værkstedsfag

Vi er blevet bedt om at skrive et indlæg om værkstedsfagene og deres funktion på Vallekilde. Vi har ingen specielle forudsætninger for at skrive om dette ud over at vi har deltaget i Vallekildes 3 måneders sommerskole 1982. En af os - eller begge - har deltaget i undervisningen i følgende fag: keramik, tegning/maling, vævning, foto og digteværksted. Vi springer ud i det med det samme.

Udgangspunktet for diskussionen må være, at der findes et stort behov for at beskæftige sig med noget kreativt. Hovedparten af Vallekildes elever kommer på grund af dette store udbud af kreative fag, og man kunne hurtigt konstatere, at det var de kreative fag, der havde størst søgning. Således er det mest ekstreme eksempel Poul Otto's økonomihold, som led en krank skæbne, på grund af kun en deltager. Til gengæld var et fag som keramik konstant overbelagt.

Dette fører naturligt over på en diskussion af de fysiske rammer for værkstedsfagene på Vallekilde i dag. Det stående problem var at holdene ofte var for store i forhold til lokaliteterne, men også i forhold til, hvad den enkelte lærer kan klare. Dette problem er blandt andet økonomisk betinget, og derfor svært at finde en umiddelbar løsning på. Dog kunne for eksempel en håndvask i tegning/maling lokalet

være en stor fordel, og kunne anskaffes for små midler.

I forbindelse med de store hold og deres arbejdsform, må man behandle lærerens rolle, og de problemer de store niveauforskelle giver. Der er ingen tvivl om, at de store hold gør lærerne mere styrende end ellers. Det hænger også sammen med at holdene generelt fungerede meget individuelt. Det var sjældent, at holdet indbyrdes fandt frem til en kollektiv arbejdsstil/produkt. Igen kommer niveauforskellene mellem den mest og mindst øvede elev ind. Her er det vigtigt, at vi som elever ikke er så fikserede på resultatet, men også på processen. Vi mener nemlig, at et kreativt fag ikke blot indebærer, at der bagefter foreligger et traditionelt »kreativt« produkt, for eksempel et musikstykke, et maleri eller et fotografi, men også at processen er skabende og udviklende. Der er ingen tvivl om, at mindre hold og mere tid ville gavne arbejdet og kreativiteten.

Den korte tid (sommerskolen består af moduler à 4 uger. Hvert fag får ca. 20 timer, hvilket er alt for lidt) er også en af årsagerne til den manglende kobling mellem de kreative og de øvrige fag på Vallekilde.

Endvidere må man erkende, at ordningen med de »åbne« værksteder ikke fungerede tilfredsstillende. Nok var døren til lokalerne åbne, men materialer var som regel låst inde.

Det har været positivt at komme på højskole og der opleve opløsning af begrebet som »kreativitet« og »inspiration«. Det er sundt selv at sidde i et lokale, og der opleve at man »godt kan selv«, og at kunstnere ikke har patent på det at udfolde sig kreativt. Men ligeledes finder vi, at det flotte ord »inspiration« har godt af at miste noget af sin »værdi«. Man

behøver ikke være en fuldtids kunstner, som et lyn af inspiration pludselig slår ned i for at frembringe noget kreativt. Nej, en kreativ proces kan også være en fortløbende proces, hvor produktet (sammen med sin skaber) langsomt tager form.

Men hvad så efter højskolen? Problemet er, hvordan man får udfoldet sin kreativitet, når man kommer hjem fra højskolen. Mange vil nok opleve det som et meget stort spring, hvor det er svært at videreføre sin kreative indsats. Dette skyldes mangel på tid, de manglende fysiske rammer samt at man ikke længere fungerer i et så inspirerende socialt miljø. Her findes et generelt problem, nemlig, at det uden for højskolen eksisterende samfund er så fundamentalt afvigende fra højskolemiljøet. Samfundet kan i dag hverken opfylde vores behov for selvstændig skabende udfoldelse eller helt fundamentale behov for bolig, beskæftigelse og følelse af egenværd. Heri ligger et oplagt svar på den arbejdsløshedssituation, som mange af os højskoleelever oplever. For ikke at miste selvrespekten og evnen til at kunne give ens tilværelse værdi i et samfund, hvor rammerne er så begrænsede, er det vigtigt at kunne udtrykke sig mangesidigt.

Her til sidst må det være på sin plads at konstatere, at de kreative aktiviteter er nødvendige, ikke blot på højskolen, men også for den enkelte i sin hverdag efter højskolen. At tage på højskole gør man ikke for at feriere, men for at forandre.

Karsten Stæhr / Ole Felsby

Om opbygningen af en mobil musikteaterscene

I løbet af vinterskolen 81/82 arbejdede vi tre lærere - Jørn Fugl, Birgitte West Nielsen og Michael Rothe - sammen om et projekt, som havde til formål at opbygge et komplet musikteater omfattende lys- og lyd anlæg, mobil scene, kulissehøldere m.m. I forbindelse hermed lavede vi en forestilling, som skulle vises rundt omkring på gymnasier, ungdomsskoler og andre højskoler.

Projektet kom i stand takket være midler fra Undervisningsministeriets sektion vedrørende Bekæmpelse af Ungdomsarbejdsløshed, de såkaldte SVUA-midler. Herfra fik vi halvdelen af det beløb vi skulle bruge, mens højskolen selv betalte restbeløbet. I de første 4 måneder af vinterskolen arbejdede vi med opbygning af scenemoduler og lys- og lyd anlæg. Dette arbejde var lagt ind i skolens almindelige skema bestående af A, B, eller C-fag. I marts-april figurerede det som et projekt, der strakte sig over begge måneder, hvor de øvrige elever arbejdede med et projekt i marts og et andet i april. I denne periode lavede vi en forestilling.

Opbygning af scenemoduler - lyd- og lysanlæg

November/december

Projekteringen i smågrupper som kom tilbage med tegninger og materialeforslag til den store gruppe, hvor forslagene blev gennemdrøftet og de endelige

beslutninger truffet. Vi var på besøg i medborgerhuset Elværket i Holbæk for at studere de scenemoduler, vi senere besluttede os for at kopiere. Lystårnene blev fremstillet efter elevernes egen idé og beregninger. Sceneadskillelserne måtte vi vente med at træffe endelig beslutning om, til vi vidste, hvad behovet ville være til den konkrete produktion.

Under denne proces udspandt sig værdifulde diskussioner om de forskellige materials holdbarhed, brændbarhed, bæreevne, pris osv.

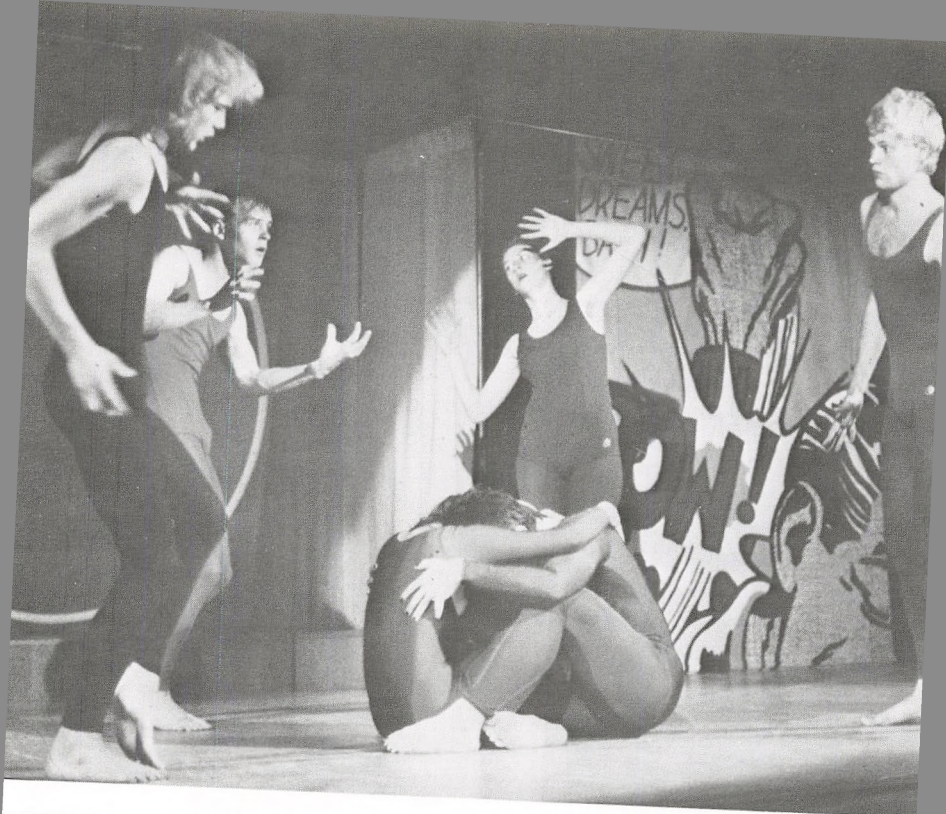
En lille gruppe gik i gang med at etablere værkstedet og tilrettelægge arbejdsprocesserne, mens det øvrige hold havde dramaundervisning. I et par dage blev holdet undervist af to praktikanter fra dramalederkurset på Herning Højskole.

Under selve opbygningen voldte det en del problemer, at holdet var så stort. Arbejdet måtte foregå flere forskellige steder på skolen. Arbejdsgangene forekom ikke altid naturlige, fordi der skulle tages hensyn til, at der skulle være arbejde til alle. Det medførte, at nogle elever med mellemrum faldt fra.

Ved afslutningen af denne periode var scenemodulerne færdige og overfladebehandlede og lystårnene var svejset op og færdigmonterede.

Januar/februar

Delene til lys- og lydudstyret var nu hjemkommet, så holdet kunne gå i gang med montering, kabelføring og bygning af højttalerkabinetter. Scenemodulerne blev stillet op og passet til, og lystårnene blev pudset og malet. Sideløbende blev der god tid til, gennem læsning af dele af stykker fra forskellige genrer at diskutere dramaturgi, scenografi, personskildring, kostumering, sminkning og lyd- og lyssætning.

Vi sluttede denne periode af med at spille 2-3 småstykker for hinanden, hvorunder vi fik opøvet os i brugen af det tekniske udstyr, afprøvet og justeret det.

Uden for timeplanen indkaldte vi dem, der måtte være interesseret, i at deltage i den sidste periode, til formøder, hvor vi forsøgte at pejle os ind på formen af den kommende forestilling.

Opbygning af en teaterforestilling

Marts/april

Den første del af marts måned blev en krævende periode for alle. Holdet blev sendt ud i smågrupper som så konkret som muligt skulle formulere deres ideer til indhold af en forestilling.

Fremkomne forslag blev flere gange bearbejdet i grupperne og forsøgt samlet sammen i plenum. Da den første uge var gået, havde vi hovedskitsen til et stykke, der dog havde en del løse ender. Derefter gennemspilledes de enkelte afsnit i ikke rollefordelte grupper, og vi kunne efterhånden formulere 14 scener, som en eller flere grupper havde prøvet kræfter med.

Hver spillegruppe havde en »instruktør« med i arbejdet, og spillede regelmæssigt for hele eller dele af den store gruppe.

Selve rollefordelingen foregik ret sent i forløbet. Det er erfaringsmæssigt et ret ømtåleligt punkt, men det foregik i dette tilfælde nogenlunde gnidningsfrit.

Kl. 9.00 og kl. 14.00 mødtes hele gruppen for at fordele scenetid og øvetid med musikgruppen, og for at tage stilling til forslag fra scenografi- og kostume-grupperne. For at lette diskussionerne om scenogra-

fien, blev scenemodulerne og kulisserne fremstillet som model i pap.

Da kulisser og kostumer var færdige, og de lejede kostumer var ankommet, begyndte prøverne på stykket i sammenhæng.

Vi lavede en prøveopstilling i skolens gymnastiksal for at indøve arbejdsprocesserne i forbindelse med opstilling og nedtagning, og efter generalprøven her, blev scene og udstyr taget ned og pakket i en lastbil. Næste morgen blev det hele stillet op på Skælskør Folkehøjskole, hvor den første og eneste forestilling uden for Vallekilde fandt sted midt på formiddagen. Bagefter fik vi en god snak med elever og lærere.

Hjemme igen blev scenen stillet op og stykket spillet for skolens øvrige elever den sidste dag.

PÆDAGOGISK VURDERING:

Vurdering af arbejdsprocessen

Den demokratiske (åbne) arbejdsform vi valgte - med ønsket om en høj grad af selvorganisering - indeholder en del problemer i så stor en gruppe, men rummer i sig en række fordele og, som det viste sig i vores projekt, kan være en af forudsætningerne for et godt resultat.

En række af eleverne fik lejlighed til at fordybe sig i arbejdet med det dramatiske og musikalske udtryk i en mindre gruppe - med ansvaret over for den store gruppe for rent faktisk at få produceret de enkelte scener. På samme måde havde en del elever med praktiske, håndværksmæssige ressourcer stor glæde af at arbejde med de tekniske og håndværksmæssige problemløsninger.

De mindre positive konsekvenser af den valgte arbejdsform viste sig på følgende to måder:

1. »Arbejdsdelingen« mellem det sceniske og det teknisk-praktiske bærer i sig kimen til en rangordning - »det er finere at skabe skuespil end at skabe dekorationer«.
2. Når der ikke stilles krav om at deltage i alle processer på alle niveauer, bliver udfordringen for den enkelte mindre. Man vælger det man er sikrest i, eller det man mere eller mindre er presset til. Det sidstnævnte forhold satte sig også tydelige spor i kønsrollefordelingen i det praktiske arbejde, hvor svejseværk og vinkelsliber hurtigt blev mandedomæne, mens symaskiner og farvebade blev pigernes område.

Vores vurdering af de nævnte problemer ved arbejdsformen er, at de skabte reelle konflikter og gnidninger i gruppen, men da formen også indebærer, at det er hele gruppens ansvar, at der nåes et resultat, kunne og måtte problemerne bearbejdes og løses undervejs i forløbet.

Vurdering af produktet

Det var målet med projektet, at der efter de 6 måneder skulle stå en færdig mobil-scene med lys- og lydudstyr, samt at der skulle opføres en forestilling for andre unge på denne scene.

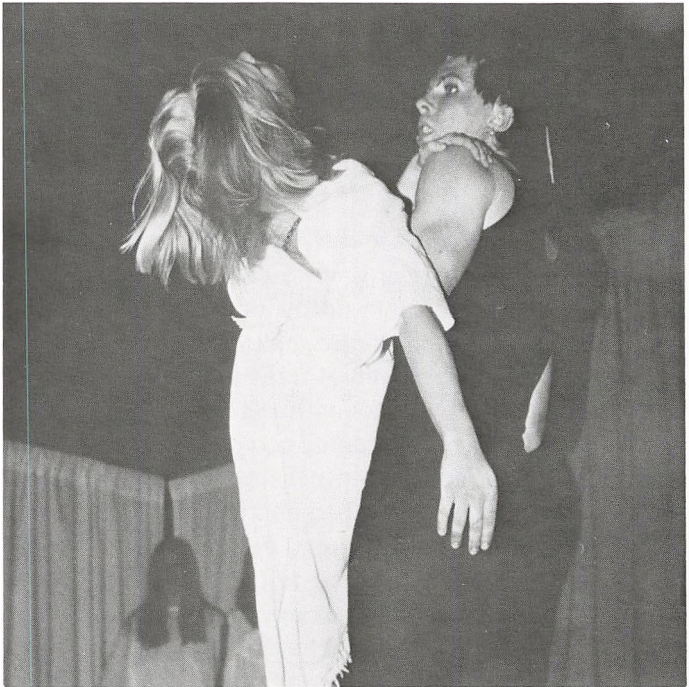
Begge disse mål er blevet nået i fuldt omfang. Vi har produceret et stykke velfungerende teatermekanik, som i mange detaljer har løsninger, der er fundet i løbet af arbejdsprocessen, og som i sin helhed bærer præg af at være konstrueret til brug for begyndere, der efter en kort periode kan betjene det. Enkelt, robust og funktionelt.

På denne scene opførtes en forestilling, der i mindste enkelthed var udarbejdet og produceret af deltagerne. Vi havde sat os som mål for forestillin-

ge, at den i sin form skulle præges af så mange dramatiske udtryk som muligt - at den skulle være FLOT - og i sit indhold skulle afspejle en kalejdoskopsk verden uden anvisning af løsninger, men med masser af muligheder. Det er vores klare opfattelse, at også disse mål blev nået.

Sammenfattende kan det siges, at projektet som helhed er lykkedes. Eleverne har fået både færdighedsmæssige og personlige ressourcer, der vil kunne sætte dem i stand til at arbejde med teater i andre sammenhænge.

Jørn Fugl / Birgitte West Nielsen / Michael Rothe

Om billeddannelse

På en arbejdstur i Jylland var jeg uheldig med mine bukser, og for at undgå at komme til at ligne det vedtagne billede af »Kunstneren« gik jeg ind i et stort varehus for at købe et par ganske almindelige hverdagsbukser. Det voldte ingen besvær, og jeg fik dem udleveret i en plastpose, som jeg ikke kunne lade være med at kigge på.

Den var udtænkt af en, der vidste meget om hvordan farver indvirker på de fleste mennesker. Plastposen var i rødt og guld - ikke postkasse-rød, ikke for meget guld, men en blid og »fornem«-rød med et sprinkelværk af guld, der endte som rammeværk om teksten, der med smukke typer kundgjorde: BY-ENS GLADESTE TØJBUTIK.

Der lå mine arbejdsbukser - og jeg opdagede så, at de var ledsaget af endnu et budskab: Kollektion Vinter 82/83 - en brochure der var udtænkt med samme snilde som den »fornemme« plastpose. En vinterdrøm var det, hvor farver og komposition tydeligvis var lånt fra de mange erfaringer den klassiske kunst gennem tiderne har gjort, plus den viden psykologien gennem forsøg kan stille til rådighed.

Det var lidt kunstigt syntes jeg, og kiggede på mine prosaiske bukser. Men jeg er en vankundig, når det gælder det rette tøjkøb, og det kan der vel også være andre der er, derfor disse vel gennemtænkte, suggererende billeder, der påvirker mine sanser.

Det er en gammel erfaring at menneskets sjæl kan indfanges gennem billedet. Stor kunst er skabt gennem tider, hvor den religiøse eller den verdslige magt har været kunstnernes arbejdsgivere. »Kunsten er som et magisk spejl, der ikke blot viser den ydre virkelighed, men som ved måden denne er givet på, fortæller om, hvad der gennem tiderne har rørt sig i menneskets sind«, siger Aage Marcus, og med dette mener han både skulptur og malerkunst.

Også på mere ydmyge steder har mennesker brugt billedsproget, omridset af en fisk som et sjæleligt billede, men også et budskab til andre, jagtdyret indridset i jagtredekskabet, hvedekornets tegn i lerkrukken, ja selv i materiale der er dømt til hurtig tilintetgørelse har mennesket fulgt sin stærke trang til at udtrykke sig i farver og form. At bruge billedet til at skabe forbindelse til det afbillede - at få hold på sig selv og sine omgivelser, er noget vi også kender fra vore børn. De bruger deres billeddannende evne til at klargøre og kortlægge den verden de er født ind i, indtil samme »verden« overvælder dem med strømme af billeder der standser deres egne fortolkninger.

Jeg kan undertiden blive stillet overfor spørgsmålet: Hvorfor er der i dag noget der hedder malerkunst? Er det ikke et overflødigt og antikveret arbejde i dag hvor der er så mange og snilde metoder til billeddannelse? Og trænger vi til flere billeder end dem der kommer helt ukaldet til os - med postbudet ind ad brevsprækken, på en tur gennem byen kan vi se prægtige reklamebilleder, i biografen, i fjernsynet osv. Lever vi ikke i massekulturens tid og hvorfor så dette besværlige med pensler, farver og

lærred - og alle de fyldte tegneblokke med forsøg på at fastholde det sete. Og du underviser minsandten også i tegning, maling og kunstforståelse - hvad skal det dog gavne?

Et sådant spørgsmål kan godt anfægte mig, men er der stort andet at svare end: Ja, det med at danne sig billeder af sine omgivelser, af sine ordløse tanker, tro og håb, det har så længe vi ved optaget mennesker, og da denne drift er knyttet til vort sinds rørelser og til en af vore sanser, så er det vel grunden til, vi ikke vil slippe, ikke kan undvære denne hjælp og mulighed for erkendelse. Glæden rummes vel også i den enkeltes følelse af tilfredshed ved at have gjort et stykke arbejde så godt det var muligt, for så at puste ud, og måske næste dag igen at forsøge - at nå et skridt videre.

Hverken jeg eller andre kan købe indsigt og glæde i BYENS GLADESTE TØJBUTIK. Mit ærinde der var et par arbejdsbukser, og det gik da også glat med det, dog var det som butikken med sin iscenesættelse af vareudbudet, med sin plastpose, sin brochure forventede noget mere af mig, »men det var mig som en spøgelsesverden det hele«, for at bruge et Jacob Knudsen citat. Disse ord beskriver ganske godt mit arbejde sammen med eleverne, nemlig som et forsøg på at forjage det som Jacob Knudsen kalder spøgelses. At prøve på at få indsigt i, hvad der er ægte og hvad der er falsk, at arbejde med sit ærlige og personlige udtryk, at forjage den fascination der kan ligge i det væld af billeder der prøver at fange os og stille sig i vejen for tolkningen af vor historiske virkelighed.

Aase og Holmer Trier

GIVE PEACE TO THE PEOPLE OF A. CHINA

Kalender

OKTOBER

- 25. Velkomst ved Jørn Fugl.
- 27. Film: Blondinens kærlighed.
- 28. Folkedans.

NOVEMBER

- 5. Åbent hus: Sangaften ved Herdis Veit.
- 12. Åbent hus: Kristen Bjørnkær.
- 19. Filmklub: Æblekrigen.
- 26. Åbent hus: Ole Vig Jensen.
- 30. Emnedag.

DECEMBER

- 10-12. Åbent hus omkring U-landsarbejde incl. U-landsmarked.
- 13. Film: Marathonmanden.
- 15. Steen Nielsen, Herning: Afrikansk musik.
- 17. Filmklub: En god dag at dø.
- 18. Juleafslutning.

JANUAR

- 4. Ankomst efter juleferie.
- 5. Film: Veronicas svededug.
- 7. Filmklubben: Jules og Jim.
- 13. Musikalsk cabaret: Hans Thienes og N. O. Frederiksen.
- 14. Folkedans.

- 19. Film: Jeanne D'arc.
- 20. Diasshow ved Ole Thomsen, Askov.
- 21. Åbent hus: Peter Arendt.
- 28. Filmklubben: Silkehud.

FEBRUAR

- 4. Elevkoncert.
- 11. Åbent hus: Lyrikaften med gruppen »SOM«.
- 24. Godsejer J. F. Bøttger, Dragsholms historie.
- 25. Filmklub: Med skumsprøjt for boven.

MARTS

- 1-4. Fremlæggelser fra emneperioden.
- 4. Åbent hus: Christian Sievert.
- 18. Åbent hus: Kirsten Strandgård, Odsherreds Museum.
- 25. Filmklub: Smertens børn. Diskussion med instruktøren, Chr. Braad Thomsen.

APRIL

- 1. Åbent hus: Per Højholt.
- 15. Filmklub: Derzu Uzala.
- 21. Musik/teaterholdet opfører forestillingen: Grubl.
- 22. Afslutning.

MAJ

- 2. Velkomst ved Jørn Fugl.
- 6. Åbent hus: Sangaften ved Herdis Veit.
- 8. Volley-turnering.
- 9. Film: Derzu Uzala.
- 11. OOA-bussen.

13. Åbent hus: Kulturhøring: Lise Østergård og Inger-Lise Koefoed.
18. TV-optagelse til »Danmarks historie«.
20. Gåtur til Vejrhøj og Bjergene.
26. Elevkoncert.
27. Åbent hus: Peter Elsass, Latinamerika-aften.

JUNI

3. Åbent hus: Steinbjørn Jakobsen.
5. Grundlovsmøde.
6. Film: Pretty Baby.
10. Åbent hus: Lars Trier.
15. Folkedans.
17. Åbent hus: Margaretha Balle-Petersen.
- 18-20. Elevmøde-week-end. Høring om fredsbevægelserne.
24. Åbent hus: Greenpeace.

JULI

1. Åbent hus: Svanholm.
8. Åbent hus: Nils Malmros med sin film: Drengene.
12. Troels Trier-revy i Pakhuset i Nykøbing.
15. Åbent hus: Åben skole med elevudstillinger og folkedans.
17. Karneval.
21. Musik/teaterholdet laver Brecht-cabaret.
22. Lærrelæsning: Dario Fo: Vi betaler ikke . . .
Afslutning.

Årsberetning fra elevforeningen

Elevmødet

I år forsøgte vi os med at indlede mødet fredag aften med en debataften. Vi havde inviteret repræsentanter fra henholdsvis »Samarbejdskomitéen for fred og sikkerhed« og »Demokratisk fredsforbund« til sammen med de fremmødte at drøfte forhold omkring krig - fredsbevægelser - atomvåben - oprustning - terrorbalance - sikkerhed m.m. Det fik vi en lang diskussionsaften ud af. Om lørdagen var der mulighed for at deltage i værkstedsfagenes undervisning om formiddagen og om eftermiddagen deltog alle aktivt i at forberede og fremføre en storslået cirkusforestilling.

Vi synes elevmødetilbuddet er en oplagt mulighed for tidligere elever til at komme og se, hvordan højskolen fungerer i dag og vil opfordre også ældre årgange til at prøve. Vi vil benytte lejligheden allerede her til at indbyde elevforeningens medlemmer til at komme til *elevmøde den 17., 18. og 19. juni 1983*. Programmet vil blive endeligt udarbejdet i maj og kan rekvireres ved henvendelse til forretningsføreren eller formanden.

Generalforsamling

På foreningens generalforsamling den 25. september 1982 aflagde foreningens formand, Ingrid Fugl, beretning om bestyrelsens arbejde i det forløbne år.

Bestyrelsen har, blandt andet i forbindelse med forretningsførerskiftet, arbejdet med at oprette et nyt kartoteksystem. Der er iøvrigt i år gjort et større arbejde for at orientere nye elever om foreningens eksistens og formål. I den forbindelse har bestyrelsen overvejet at udgive en orienteringsfolder til uddeling blandt skolens elever. Bestyrelsen har i år deltaget i LaHs repræsentantskbsmøde i Vejle, hvilket førte til at 2 af bestyrelsens medlemmer blev valgt som suppleanter til LaHs bestyrelse.

Susie Jensen, der er elevforeningens bestyrelsesrepræsentant i skolens bestyrelse fortalte kort om arbejdet i det forløbne år, og kom blandt andet ind på arbejdet med indsamlingen til restaureringen af øvelseshuset, arbejdet med tilbygning af musikrum og omklædningsfaciliteter i forbindelse med øvelseshuset og desuden arbejdet med istandsættelsen af elevværelser m.v.

Forretningsfører Anne-Margrethe Steffensen fremlagde årets regnskaber, som blev godkendt uden særlige bemærkninger.

Efter beretningerne blev bestyrelsens ønske om kontingentforhøjelse til henholdsvis 50 og 60 kr. drøftet. Forslaget blev begrundet med at de nuværende kontingentindtægter ikke kan dække de øgede udgifter ved trykning af årsskriftet og forsendelser, på trods af at der er skåret ned, hvor det har kunnet lade sig gøre. Den kraftige stigning begrundes også i et ønske om stadig at kunne indkøbe et kunstværk en gang imellem til højskolen. Foreningens vedtægter har jo dette som en vigtig formålsparagraf og der ligger en rig tradition bag.

Bestyrelsens forslag blev vedtaget efter kort diskussion, hvor bestyrelsen blandt andet blev opfordret til at søge fonde med videre, om tilskud til arbej-

det. Der foreligger også tilbud fra højskolens side om at dække nogle af udgifterne ved trykning af årsskriftet. Eksempelvis det der ligger ud over 30.000 kr. Elevforeningen bør efter bestyrelsens mening fortsat forsøge at få en økonomi, der selv kan bære disse udgifter, og generalforsamlingen vedtog kontingentstigningen.

Vedtægterne blev revideret på 3 punkter. Dette fremgår af de optrykte vedtægter her i årsskriftet. Pkt. 3 ændredes, så alle der har været elev på Vallekilde kan optages, altså også kursisterne på højskolens to ugekurser i august. Pkt. 5 ændredes, så det blev gjort klart, at kun elever fra de lange kurser kan vælge og blive valgt til bestyrelsen. Fra pkt. 6 udgik første sætning, der omhandlede halv frirejse for bestyrelsesmedlemmer til elevmødet. Ingrid Fugl blev genvalgt til bestyrelsen og revisorerne Niels Kuul og Kåre Jensen ligeledes genvalgt.

Landsforeningen af højskoleelever

LaH har i år udsendt en folder til elevforeningerne i hele landet, som fortæller om landsforeningens arbejde. Foreningen udgiver 4 gange om året bladet »Højskoleelever«. Derudover har LaH kontakter til Højskolernes Sekretariat og Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), Højskolebladet og til tilsvarende nordiske foreninger. Det skal også her nævnes, at LaH gennem sit medlemskab af DUF - for tiden arbejder med i en landsomfattende »Kampagne mod ungdomsarbejdsløshed«.

Praktiske oplysninger

Vi vil fortsat minde Jer om, at det er vigtigt, at I holder elevforeningen a jour med hensyn til Jeres adresser.

Hvis I ønsker elevmødeprogrammet tilsendt, må I rekvirere det hos forretningsføreren eller formanden.

Til august vil I modtage generalforsamlingsindkaldelse, girokort m.v. Husk at indbetale kontingentet inden den 1. oktober, så vil I få tilsendt årsskriftet portofrit.

Elevforeningens bestyrelse

Henvendelse til:

Ingrid Fugl
Højskolevej 15
Vallekilde
4534 Hørve
Tlf. 03-45 67 07

Anne-Margrethe Steffensen
»Øyås«, Tinghøjvej 4
Vallekilde
4534 Hørve
Tlf. 03-45 61 97

Årsregnskab for Vallekilde Folkehøjskoles elevforening

1. juli 1981 til 30. juni 1982

INDTÆGTER

Formue 1. juli 81	49.217,94
Medlemsbidrag	43.696,00
Diverse	675,00
Dividende	200,30
Renter SDS	4.765,84
Renter Giro	59,53
Difference	467,64

99.082,25

FORMUE

SDS 505-44-00219	16.793,72
Obligationer	24.850,00
SDS	3,87
Giro 6007090	91,82
Kassebeholdning	405,25

42.144,66

UDGIFTER

Trykning af årsskrift	31.178,32
Porto	11.054,30
Tryksager m.m.	4.727,04
Landsforening	1.299,75
Rejseudgift + elevmøde .	3.572,00
Kontor m.m.	1.200,00
Gaver	2.150,00
Skolen	312,00
Diverse	844,85
Renter SDS	599,33
Ny formue	42.144,66

99.082,25

GÆLD

Netto formue	42.144,66
--------------------	-----------

42.144,66

Ovenstående regnskab er gennemgået og sammenholdt med bilag, intet fundet at bemærke. Kassebeholdningen stemte overens med sparekassebøger og giro.

VALLEKILDE, den 6. september 1982

Kåre Jensen / Niels Juul

Vedtægter Vallekilde højskoles elevforening

1. Foreningens navn er: »Vallekilde Højskoles Elevforening«.
2. Foreningens formål er:
  - a) at vedligeholde forbindelsen mellem skolen og dens gamle elever. Dette søges især opnået ved udgivelse af et årsskrift og ved afholdelse af et elevmøde hvert år.
  - b) efter evne at bidrage til skolens udsmykning, anskaffelse af undervisningsmidler og lignende. Alt, hvad der på denne måde tilvejebringes, tilhører skolen og kan aldrig sælges eller bortgives.
  - c) at understøtte ubemidlede danske eller udenlandske elever under deres ophold på skolen.
3. Foreningen optager alle elever fra højskolen, også elever fra ugekurser. Bestyrelsen kan i særlige tilfælde anerkende andre, der i deres arbejde har været nært knyttet til skolen. Medlemsbidragets størrelse fastsættes af generalforsamlingen. Det opkræves forud for eller samtidig med udsendelsen af årsskriftet.
4. Årsskriftet »Fra Vallekilde Folkehøjskole« redigeres af en af bestyrelsen valgt mand eller kvinde. Det udsendes til alle foreningens medlemmer. Ikke-medlemmer kan tegne abonnement på årsskriftet til en pris, der fastsættes af bestyrelsen.
5. På den årlige generalforsamling, der afholdes i forbindelse med jubilarmødet, vælges bestyrelsesmedlemmer og revisorer. Bestyrelsen består af 7 medlemmer, hvoraf de 4 er valgt af de sidste 2 sommer/vinterhold, 1 medlem af hvert hold. De

3 bestyrelsesmedlemmer vælges af generalforsamlingen og afgår efter tur, 1 medlem hvert år. 2 revisorer vælges af hvert års generalforsamling. Genvalg kan finde sted.

6. Bestyrelsen fører forhandlingsprotokol over bestyrelsens møder og over generalforsamlingerne samt aflægger regnskab og status over foreningens midler. Bestyrelsen vælger selv sin formand.
7. Bestyrelsen udpeger i henhold til fundatsen for Den selvejende institution Vallekilde Folkehøjskole 2 medlemmer til institutionens bestyrelse. De vælges for 2 år ad gangen og afgår skiftevis. Det ene medlem vælges blandt de generalforsamlingsvalgte medlemmer af bestyrelsen.
8. Foreningen ansætter en forretningsfører og fastsætter dennes løn.

Vedtaget på generalforsamlingen den 25. september 1982.

Elevforeningens bestyrelse

Ingrid Fugl, Vallekilde - formand, valgt 1982.

Ragnhild Hansen, Osted - valgt 1980.

Sussie Jensen, København - valgt 1981.

Sanne Albæk Pedersen, Århus - vinterholdet 80/81.

Peter Thomsen, Espergærde - sommerholdet 81

Ulla Poulsen, Roskilde, suppleant -
sommerholdet 81.

Bjarne Hansen, Århus - vinterholdet 81/82.

Niels Jørgensen, Gørding, suppleant -
vinterholdet 81/82.

Mette Krogsager, Århus - sommerholdet 82.

Anders Bender, København, suppleant -
sommerholdet 82.

Til Vallekilde Højskoles bestyrelse har elevforeningen udpeget:

Sussie Jensen, København.

Niels Bendix Knudsen, Mørkøv.

Elevforeningens forretningsfører:

Anne-Margrethe Steffensen, Vallekilde.

Et tilbageblik

»Hermed indbydes årets jubilarer til skolens jubilarmøde«.

Der kom et brev fra elevforeningen, og det fik lov til at ligge nogle dage, nu havde man altså 25 års jubilæum, skulle man tage afsted? Beslutningen blev først truffet, da der kom et lille spark fra en kammerat, »gør nu noget ved det, se at komme afsted«. Så blev tilmeldingen afsendt, og man gik egentlig og glædede sig.

Den 24. september oprandt, og det var med at få pakket det nødvendige. Køreplanen blev studeret, for hvordan kommer jeg egentlig til Vallekilde, det så jo ganske nemt ud, jeg skal jo til Holbæk og så skifte til Nykøbing Sjs privatbane, stå af i Hørve, så er der ganske vist tilsyneladende ingen forbindelse til Vallekilde, men ihukommende, at Ernst Trier var kommet gående til Vallekilde, måtte man jo nok kunne gøre det samme, nu kunne der jo ske det, som jeg tit er ude for, at jeg farer i den modsatte retning og havner et helt andet sted end det tilstræbte, hvilket der jo også er kommet nogle mere eller mindre sjove fornøjelser ud af.

Men bevæbnet med min rejsetaske og en madpakke tager jeg afsted og når også i god behold til Hørve, hvor jeg indtager bemeldte madpakke på en bæk sammen med en af købmandens gode øl. Således styrket begiver jeg mig mod Vallekilde, det er

gode folk heroppe, meget fin skiltning, der skulle ikke være noget at tage fejl af og kun to km, det er jo ikke noget at tale om. Men er de km, de har deroppe mon ikke længere end vore? Nå, videre. Og så kommer skiltet: til højskolen, der ligger den gamle bygning, jeg må stoppe op og nyde synet, ligesom sunde mig lidt.

Så går jeg ind, der er ganske få mennesker endnu, desuden er jeg ganske varm af den spadseretur i det smukke septembervejr, så jeg sætter mig til hvile lidt, og bemærker så, at der er »spøgelse« på Vallekilde, ikke onde gespenser eller dæmoner, men en udstråling af alle de mennesker, der er gået ud og ind gennem alle de år.

Jeg bliver så indskrevet, får værelse og kan nå Mette Kofoed Bjørnsens foredrag, den kone kan jo sit kram med at tale.

Jo, nu er jubilarerne ved at indfinde sig, jeg kender da nogle af kammeraterne igen, og vi hilser på hinanden og udveksler navne, for ansigterne kender jeg, det kniber med navnene. Man kan se de 25 år mere i nogle ansigter end i andre, jeg må nok erkende, at jeg ikke har sat mig store spor på Vallekilde eller også er jeg meget forandret, idet der ikke er mange, der kan kende mig, nå, der er jo Tage, min gamle værelseskammerat. Der må jeg også præsentere mig, det må være tidens tand, eller måske har jeg lagt min type om!

Så holdt vi middagen med snak og sludren, vi 25 års jubilarer var vist mødt 20 op, Georg Veit og Herdis var der, Dagny og Jørgen Jessen - ingen nævnt, ingen glemt'

Men klokken blev vist 3 - 3.30 inden de sidste gik til ro.

Lørdag var der elevforeningens generalforsamling, men vi var nogle stykker, der hellere ville ud og nyde den fantastiske natur deroppe, dette lys der ligger over det landskab og det udsyn man har fra flagstangen, nej nu hedder det jo fra møllen, for som nogle bekendt, står der nu en mølle og hjælper lidt på skolens økonomi.

Så måtte vi nogle stykker lige ind og besøge Grete Killemoser, der lige var kommet hjem fra hospitalet efter en operation i øjet, og derfor skulle holde sig lidt i ro, men humøret fejlede ikke noget!

Frokost - og så var der oprud for mit vedkommende, en kammerat ville godt have kørt mig til Hørve, men jeg måtte absolut spadsere igen »for at min sjæl kunne følge med«.

Jeg sender en hilsen til alle lærere og elever - før som nu.

Hans Christensen
Elev i 56/57

Højskoleophold for alle

Jeg har fulgt Jeres opfordring og *forsøgt* at beskrive, hvordan jeg oplevede højskolen. Hvis jeg skulle beskrive, hvad det kom til at *betyde* for mig, ville det kræve en hel roman. Hvis indlægget kan bruges, er det rart, hvis ikke, er det helt i orden. Hvorfor får i højskolefolk ikke fremstillet et badge, der kræver: Højskoleophold for alle.

Jeg personligt betragter højskolen som en varm og spændende læreproces i demokrati - mere nødvendig end for 10 år siden:

Højskoleophold

Udenlands

helt derovre

hvor de taler sjællandsk.

Selvansvar.

Mødet

med mennesker

fra så forskellige miljøer.

Tvungen

- den positive -

til livet så tæt på andre.

Øvelse

i nærdemokrati.

Biblioteket:

mødet med gode bøger

skrevet af

spændende, kloge, interessante mennesker -
men Grete
var bibliotekets største juvel!
Undervisningstimer
hvor fast indgroede forestillinger
pludseligt vaklede.
Lørdagshøjskolen
hvor koryfæerne blev mennesker -
og gartnerkonen
fremprovokerede vores hellige forargelse.
Erfaringen
om tolerancens skrøbelighed.
Opdagelsen
af egne
indtil da ukendte
evner.
Kræfter
som mor & far
havde advaret mod
dukkede endeligt frem.
Erindringen
om fællessang,
moralske og reale tømmermænd,
hede diskussioner,
konflikter
og varmt fællesskab
over tekurs eller Brugsens billigste vin,
fælles verdensforbedrende visioner
midt om natten,
besynderlige, irriterende, varme, uforglemmelige
MENNESKER.
Mit Vallekilde
vinteren 72/73.

*Kærlig hilsen
Herdis Weins
Vinterholdet 1972/73*

Strøtanker omkring et højskoleophold

I sommeren '81 blev jeg, ligesom tusinde andre unge, afvist fra at påbegynde en højere uddannelse. Nu var gode råd dyre. Jeg manglede 1 point i at blive optaget. Det kunne jeg få ved 1 års ophold i udlandet, eller et 16 ugers højskoleophold. At tage til udlandet var ikke rigtig mig, så det måtte altså blive et højskoleophold.

Jeg fik tilsendt en »bog« fra Højskolernes Sekretariat, og så var det jo bare at vælge. Valget faldt på Vallekilde Højskole. Den reklamerede med at have de socialpædagogiske fag, jeg siden hen kunne få brug for, og så lå den rimelig tæt på Århus. Efter lang tids tovtrekkeri med mit lokale Bistandskontor, på grund af socialrådgiverkonflikten, lykkedes det da at få dem overtalte til at ville støtte mig økonomisk under opholdet.

Flere uger før starten var jeg nervøs for dette mærkelige fænomen, en højskole. Jeg havde talt med mange andre der tidligere havde været på højskole, og meninger herom var delte, dog overvejende positive. Men alligevel forstod jeg ikke rigtig, hvad det var der var så godt ved et sådant ophold.

Nå, men afsted kom jeg.

Da jeg kom til Vallekilde fik jeg tildelt »verdens mindste værelse«, tænk sig her skal jeg bo ½ år, det holder jeg aldrig ud, var mine første tanker. Tilfældigvis var det en fra min gamle hjemby der skulle

»bo« i den anden seng. Og som Finn senere sagde: »Verden er sgu en gnalling«.

Den første aften var der introduktion af medarbejderne m.v. En af dem, Jørn Fugl, læste op af romanen »Rejsen til de grønne firben«. Det fattede jeg ikke meget af, har dialektik noget at gøre med et højskoleophold. Senere erfarede jeg, at det har det i allerhøjeste grad. Men et højskoleophold kan også sammenlignes med et cykelløb UDEN pace. Cyklen har 80 gear og intet frihjul.

Det var slet ikke svært at komme i kontakt med mine medmennesker på holdet. Alle var åbne for alt muligt. Men en ting rystede mig og det var, hvor mange der havde været inde og »runde« en psykiatrisk afdeling. Men hvor mange af Danmarks befolkning har ikke på et eller andet tidspunkt være i berøring med dette system. Senere betød det meget for mig at snakke med disse mennesker. Hvor tit har vi andre »raske« mennesker ikke været ved den tærskel og så alligevel undgået den.

Anti- og sympatier kan ikke undgås, heller ikke på Vallekilde. Nogle af dem overvandt vi jyder overfor sjællænderne ved at lære dem jydsk. Et sprog disse mennesker senere lærte at sætte stor pris på, takket være et »jydskkursus for begyndere« jeg havde med. Der var ikke mange sjællændere der vidste at »en hwelle pranger« betød en »dygtig businessman« osv., osv.

Vi drak oceaner af the og kaffe og snakkede sammen, alt for mange gange hele natten. Resultatet var, at man var dødtræt og siger, at nu skal man have en pause - pausen var ikke lang, det er livet for kort til, og der er for mange mennesker man »lige« skal nå at snakke med.

Da der var musik på skolen havde jeg min trom-

pet med. Hvilken fryd det var en morgen at kunne vække hele skolen med en kraftig reveille ud over højtaleranlægget.

Vi lærte også at bruge hinanden hele tiden. Bare det at kunne gå hen til en ganske tilfældig og give vedkommende et klem eller lige pludselig at blive omfavnet og få en ordentlig »knuser«. På et tidspunkt gik hele vores gang rundt og var snotforkølede af samme årsag.

Der er aldrig to dage på en højskole der er ens. Hver dag er en personlig udfordring, og jeg lærte at bruge mig selv helt anderledes end jeg troede. Mit overskud voksede. Jeg kunne mere end jeg troede var muligt. Jeg forsøgte at opfatte mig selv som et stykke blankt papir med mit eget navn øverst oppe, og så begyndte at være mig selv uden »indblanding« fra de gamle miljøer. Netop det at være uden for de gængse roller, da kan man være sig selv. Viste det sig så, at man alligevel faldt tilbage til nogle gamle roller, ja så lærte man at sætte pris på dem, acceptere dem og håbe på, at når man engang vendte tilbage, så forstår ens venner og bekendte bedre, hvorfor man gør dit og dat.

Jeg har meget at takke gamle Grundtvig for. Opholdet på Vallekilde gav mig det »venskabelige spark« bagi jeg behøvede, for at komme videre her i tilværelsen. At jeg så ved samme lejlighed også fik nogle færdigheder, gør jo ikke opholdet ringere. Desuden fik jeg det point jeg manglede, og er derfor i år blevet optaget på det jeg gerne vil.

Jeg har ikke forspildt en chance for at reklamere godt og grundigt for de danske folkehøjskoler, siden jeg er kommet tilbage. Skal jeg anbefale nogen at tage på højskole, bliver svaret selvfølgelig:

Vallekilde Højskole.

Bjarne Hansen

Nyt fra Vallekilde Højskole

Årets kurser

Det er oplagt at starte årets beretning med at fortælle om den umiddelbart meget glædelige udvikling vi har oplevet i elevtallet. Det er heldigvis ikke en glæde Vallekilde er alene om - 1981 og 82 har været år med stor søgning på mange højskoler. Men vi har fået vores del af den øgede højskoleinteresse.

Kortest kan det siges på den måde, at hvor vi i 1980 havde 49.3 såkaldte årselever, så var tallet i 1981 steget til 68.1 og i 1982 bliver det lige omkring 70 årselever, hvilket må anses for at være det maksimale for Vallekilde med det nuværende bygningskompleks og 38 ugers undervisning.

1 årselev er et juridisk begreb, der svarer til 1 elev i 40 uger. Men de mange elever er naturligvis ikke problemfrie, og når vi ser tilbage på vinteren 1981-82 tænker vi på den som en meget slidsom vinter. Det var et ungt hold, præget af tidens usikkerhed over for fremtiden - og det gælder både den snævre, personlige fremtid og den store, globale.

Men midt i usikkerheden var der også mange lyspunkter. Vi vil blandt andet huske vinteren som den der skabte vores mobile musik/teaterscene, som vi vil kunne få gavn af på mange måder i de kommende år. Men hele det projekt berettes der selvfølgelig om andetsteds.

Sommerskolens elever var betydeligt ældre, og måske var det medvirkende til, at arbejdet gik på en sådan måde sommeren igennem, at afslutningsfesten i juli var vemodig for både elever og lærere.

Vi har noteret os, at Vallekilde ikke er den eneste højskole der inden for et år har oplevet en voldsom kontrast i atmosfæren på to kurser, der følger lige efter hinanden. Sikkert endnu et tegn på den hudløshed, der præger så mange forhold i disse år.

Kortkurserne havde vi i år tilrettelagt på en lidt anden måde end i 1981, idet vi prøvede at lave tre kurser i løbet af to uger. Først havde vi et kursus om »Naturen og os« og samtidig et »Musikkursus«. Der kunne maksimalt være 40 deltagere på hvert hold. Og i ugen efter havde vi så naturligvis vort »Værkstedskursus i Odsherred«. Denne form var sikkert medvirkende til at vi havde flere elever end i fjor - der var i alt 110 på kortkursus i år - men naturligvis blev der stillet store krav til smidighed og samarbejde. Men med visse justeringer prøver vi en lignende form i 1983.

Den 24. oktober begyndte vinterskolen 1982-83. Det er i skrivende stund mindre end en uge siden, så det eneste der kan siges er, at vi igen er over de 70 elever, og at vi er startet med de bedste forhåbninger.

Medarbejdergruppen

Flere elever giver mulighed for at ansætte flere lærere. Men fremgang kan være noget flygtigt noget, og desuden har vi her på Vallekilde i årevis haft det problem, at vore kvotalærere har haft en stor arbejdsbyrde ud over den kvota de faktisk er ansat til og får løn for.

Fremgangen har derfor givet sig udslag i, at både Birgitte West og Vibeke Slumstrup siden 1. januar er

gået op fra at være kvotalærere på 2/3 til at være fuldtidsbeskæftigede.

Den 1. maj havde Michael Rothe været her et år, og da der var gensidigt ønske om at fortsætte samarbejdet er Michael nu også ansat som fuldtidsbeskæftiget.

Holmer Trier har ønsket at få en ordning så han kun underviser om vinteren, men har det samme årstimental som hidtil. Det kan sagtens lade sig gennemføre rent praktisk, og i sommer havde vi *Finn Richardt Jørgensen* som gæstelærer i tegning/maling og *Mette Thomsen* i kunstoriering.

I alt er der tale om en udvidelse af timeforbruget med hvad der svarer til noget over en fuldtidsbeskæftiget lærer, og det siger derfor sig selv, at vores fagudbud trods alt er øget, men vi er altså stadig den samme stabile halve snes i den pædagogiske afdeling.

I den praktiske stab er der sket en vigtig forandring. Knud Møller Jensen sagde pedelstillingen op pr. 1. juni og vendte efter lidt over to år på Vallekilde hjem til Jylland. Vi var kede af at se ham rejse, for han var en god pedel og er et menneske med et herligt lune og sin helt egen rytme. Men da han havde fundet sig en pige, han havde lyst til at bo sammen med, og havde fået lyst til at videreuddanne sig ved at være på Vallekilde, kunne vi jo blot ønske god vind.

Og vi har været heldige med at finde en afløser, selv om det var svært: der var over 40 ansøgere.

Vores fornemmelse af at vi gjorde det rigtige da valget faldt på *Ole Rasmussen* er bestemt ikke blevet gjort til skamme. Ole havde lyst til at prøve noget nyt, lukkede sin murer- og tømrerforretning på Samsø og drog med sin kone, *Martha*, og deres to

døtre til Odsherred. Det har flasket sig så heldigt, at de har kunnet købe hus på Vallekildevej, to minutter fra skolen, og de er forlængst en solid del af skolens hverdag, idet Martha har et barselsvikariat i køkkenet. Den faste stab er vokset med en enkelt, idet *Inge Christiansen*, som hjalp til i sommeren 81 efter hun havde været elev, nu er fast i køkkenet.

Gæstekunstnerordningen fortsætter.

På vinterskolens første del var lejligheden for enden af Grønne Gang beboet af grafikeren *Ole Videbæk* fra Ribe, og i den anden del af *Eva Nørskov Hansen* fra Broby på Fyn. Hun er tekstilkunstner og arbejder med billeder lavet af strikkeagtige teknikker. Vi så hende udstille på Kunstindustrimuseet i København, og vores omgående fornemmelse af, at her var der en god gæstekunstner, viste sig at være endda meget rigtig.

I sommer havde vi *Karen Siegsom* gæstekunstner, selv om det strengt taget var en noget misvisende betegnelse i hendes tilfælde. Karen studerer ved Landbohøjskolen, og hun var her på skolen tilknyttet det økologiske havebrug, hvor hun lagde en kolossal flid for dagen. Vi var glade for at der var mulighed for at hun kunne blive her også i august, og blandt andet undervise på »Naturen og os«-kurset.

Endelig skal der fra årets gang i medarbejderstaben nævnes to store fødselsdage.

Den 24. november fyldte *Grete Killemosen* 80 år, og er det end flere år siden hun ophørte med at passe skolens bibliotek så var det naturligt endnu engang at markere, hvor meget Grete gennem årene har betydet for Vallekilde højskole.

I sidste årsskrift markerede elevforeningen sin tak til Grete.

Den 14. april fyldte *Møller* 75 år og blev hyldet fra den årle morgen, da vi alle troppede op og forærede ham en flagstang med tilhørende flag, til han om aftenen var centrum for en stor fest på Lammefjordskroen. Gennem alle omskiftelser i landbruget har *Møller* bestyret højskolens gård gennem mere end fire årtier, og det utrolige er både de mange år, den måde *Møller* har gjort det på - samt det glædelige, at han stadig er en vigtig del af livet på Vallekilde højskole.

Skolens bygninger

Sidste årsskrift var koncentreret om Øvelseshuset, og rummede også på anden måde meget stof om bygningerne.

I denne omgang skal det da blot markeres, at vi er langt inde i restaureringen af salen. Sidste år udtrykte vi håbet om, at vi kunne skaffe 1,2 millioner kroner ved bidrag udefra. I mellemtiden er vi oppe på det næsten utrolige, at vi har indsamlet 2,2 millioner kroner, men må samtidig se i øjnene, at vi stadig mangler en halv million før hele byggesagen er på plads. Nu må vi nemlig realistisk regne med at øvelseshusets restaurering samt bygningen af underjordiske omklædnings- og baderum samt musiklokaler kommer op på cirka 4 millioner kroner.

Restaureringen af salen er i fuld gang. Taget er færdigt, arbejdet med facaderne skrider fint frem, og hele tiden isoleres der og kæles for bygningen.

Efter megen ministeriel velvilje og afholdt licitation kom vi så vidt, at byggeriet begyndte den 23. september og nu er der fuld fart på. Rent praktisk betyder det, at vi må klare denne vinter uden at kunne bruge gymnastiksalen, uden at kunne bruge Lille Havestue, hvor gulvet er brækket op, og uden at

kunne bruge Granstuen, som ikke eksisterer mere. Til gengæld har vi kunnet indrette lejligheden for enden af Røde Gang til undervisning, fordi vores nye pedel har købt hus selv.

Byggeriet, som varetages af entreprenør Bent Christensen fra Ubby ved Kalundborg, skal efter kontrakten være afsluttet til den 1. maj.

Det store vedligeholdelsesprogram fortsætter, og her har vi siden begyndelsen af juni haft maler Freddie Petersen fra Holbæk gående på et 9 måneders jobtilbud. Han koncentrerer sig om at sætte elevværelser i stand.

Skolekredsen

Den årlige generalforsamling fandt sted den 25. maj. Der var mødt 53 medlemmer, og under Poul Christensens myndige ledelse forløb generalforsamlingen på bedste måde.

Kristian Brøns omtalt i sin beretning især højskolernes generelle økonomiske situation, Vallekildes virke i 1981 samt endelig hele byggeprojektet.

Finn kunne fremlægge et meget glædeligt regnskab for 1981. Det udviste en omsætning på kr. 4.193.051 og et overskud på kr. 104.537 efter afskrivninger. Disse omfattede ikke blot de sædvanlige bygningsafskrivninger på kr. 76.580, men også en total afskrivning af skolens egeninvestering i vindmølle og solfanger, kr. 172.500, samt henlæggelse af kr. 125.000 til en reservefond. Regnskabet blev enstemmigt godkendt. *Hans Bertelsen* og *Erna Læssøe Olsen* blev genvalgt til bestyrelsen, mens *Alf Larsen* nyvalgte i stedet for Uffe Sørensen, som ikke ønskede genvalg.

Bestyrelsen konstituerede sig atter med Kristian

Brøns Petersen som formand og Helge Larsen som næstformand.

Skolekredsen har også i år holdt en kort ekstraordinær generalforsamling. Det skete den 17. august. De 15 fremmødte medlemmer valgte Bent Madsen som dirigent, og han ledede en generalforsamling hvis hovedformål var at give skolen bemyndigelse til at modtage et rente- og afdragsfrit lån over 10 år fra Egmont H. Petersens fond på kr. 600.000 som bidrag til gymnastiksalen.

Denne bemyndigelse blev givet enstemmigt.

Årets møder

Elevmødet omtales under elevforeningens beretning. Her skal det blot nævnes, at efterårsmødet sidst i september fik et udmærket forløb, men var knapt så velbesøgt som i fjor.

Om fredagen var der 175 mennesker til forligskvinden *Mette Koefoed Bjørnsens* gennemgang af »Danmarks økonomiske situation«. Både lørdag og søndag var der omkring 200 mennesker i gymnastiksalen. Den første dag talte folketingsmedlem *Preben Wilhjelm* om »Demokratiske rettigheder og retssikkerheden«, hvorefter forfatteren *Paul Hammerich* causerede over emnet »Vi er alle samtidshistorikere«.

Søndag talte Finn om »Kampen om nyhederne« og forhenværende forstander *Knud Hansen*, Askov, rundede mødet af over emnet »Hvor udvikler vi os hen?«.

Af Vallekildekredsene har der i år været møde i Hjørring den 2. oktober, hvor Finn talte om Grundtvig og havde et godt samvær med de to snese, der var mødt frem. Fra mødet besluttedes det at sende en hilsen til *Anna Grosen*, som den 5. oktober fyldte

85 år. En fødselsdag som også skolen naturligvis med glæde markerede.

Endelig skal det fra et år med masser af aktivitet nævnes, at vi den 10. oktober lagde hus til en fest med 200 deltagere, da vi efter gudstjenesten fejrede Korskirkenes 100 års jubilæum.

Vibeke og Finn Slumstrup

Praktiske meddelelser

Elevmødet 1983

vil - som også omtalt andet steds - blive placeret fra *fredag den 17. juni om aftenen til søndag den 19. juni om eftermiddagen*. Mødets endelige program vil først blive fastlagt senere, men tidsrammen ligger naturligvis fast.

Efterårsmødet

begynder *fredag den 23. september kl. 16.15 og slutter søndag den 25. september sidst på eftermiddagen*.

Husk at alle gamle elever - ikke kun jubilarer - er velkomne til efterårsmødet. Hvis man melder sig til hele mødet, får man rabat, idet tilmelding til at bo på skolen under hele mødet giver gratis adgang til arrangementerne.

Benyt Jer af tilbuddet, så det ikke kun er under foredrag og lørdagsunderholdning der er liv på Vallekilde i den weekend.

Jubilarmødet

holdes *fredag den 23. september og begynder med middag kl. 18.30*. Eleverne fra årgangene 1912-13, 1913, 1922-23, 1923, 1932-33, 1933, 1942-43, 1943, 1957-58, 1958, 1972-73 samt 1973 vil denne aften være skolens gæster.

Pårørende og tidligere elever, der ikke er jubilarer, er også velkomne mod forudbestilling og betaling.

Jubilarer, der ikke er medlemmer af elevforeningen, vil fra skolen modtage en særlig invitation til mødet. Kender I adresser på jubilarer, som *ikke* er medlemmer, så send venligst adresserne til Anne-Margrthe Steffensen, Øyås, Vallekilde, 4534 Hørve.

Kortkurser

Et ugekursus kan være en glimrende måde for gamle elever at opfriske bekendtskabet med deres højskole på. Vallekilde afholder i 1983 tre ugekurser.

I perioden 4. - 10. september kan man - altså i dagene lige omkring Grundtvigs 200 årsdag - deltage i enten »Det romantiske gennembrud« eller »Naturen og os«. I perioden 10. - 16. september er der for tredje gang »Værkstedskursus i Odsherred«. Hvis du er interesseret så kontakt skolen (03-45 60 45) og vi sender den særlige brochure over disse kortkurser.

Vallekilde Højskoles bestyrelse

Afdelingsbestyrer *Kristian Brøns Petersen*,
Hørve, formand.

Skyldrådsformand *Helge Larsen*, Tjebberup,
næstformand.

Konsulent *Hans Bertelsen*, Stårup.

Studerende *Sussie Jensen*, København.

Forstander *Niels Bendix Knudsen*, Mørkøv.

Gartner *Alf Larsen*, Roskilde.

Amtsrådsmedlem *Knud Bjørn Madsen*, Svebølle.

Fru *Erna Læssøe Olsen*, Hørve.

Entreprenør *Niels Steffensen*, Vallekilde.

VALLEKILDE-KREDSENE

Vestjyllandskredsen

Formand: Forhenværende gårdejer Arne Rode,
Egevej 6, 6933 Kibæk.

*Møde i Menighedshuset. Fredensgade i Skjern,
torsdag den 29. september 1983 kl. 19.30.*

Nordjyllandskredsen

Formand: Gårdejer Mads Nielsen, Vejby, 9760 Vrå.

*Møde på Højskolehjemmet i Hjørring lørdag den
1. oktober 1983 kl. 13.30.*

Fynskredsen

Formand: Karl Rasmussen, Enghaven 14, Jullerup,
5472 Særslev.

*Møde på gartnerhøjskolen »Søhus«, Slettensvej
216 i Odense søndag den 2. oktober 1983 kl. 14.00.*

Vinterskolen 1972/73

- Birgitte Ahlfors, Ranunkelvej 12, 4300 Holbæk.
Bente Lykke Andersen, Samfundet og Hjemmet for Vanføres kollegium, Sortedams Dosseringen 83, 2100 København Ø.
Ulle Vejrum Andersen, Søndersøvej 41, 2820 Gentofte.
Bo Andersson, Guldstjernevej 12, 2400 København NV.
Tue Bo Andreassen, Nørrebrogade 29, 1., 2200 København N.
Torben Bachmann, Grønnehøj 27, 1. th., 2720 Vanløse.
Winnie T. Bager, Monrads Allé 29, 2500 Valby.
Vibeke Baunkiær, Ewaldsgade 1, 3., 2200 København N.
Birgitte F. Berg, Kærstykkevej 33, 2650 Hvidovre.
Anna-Grethe Bjerregård, »Ellesgård«, Ibskervej 35, 3740 Svaneke.
Anne-Marie Bonde, Nørregade 6, 6000 Kolding.
Anna Bønlokke, Palnatookevej 31, 5000 Odense.
Ann Karen Christensen, Standvejen 29, 3300 Frederiksværk.
Henrik B. Christensen, Folehaven 37, 2500 Valby.
Karen Christensen, Billesborgvej 52, 4600 Køge, senere adr. Ternevej 37, 4000 Roskilde.
Irene Christiansen, gift Paaschburg, Hovedgaden 53, Ubby, 4490 Jerslev. Efter at jeg forlod højskolen, arbejdede jeg 3 måneder. - Fødte tvillinger juli 1973. Blev optaget på Jægerspris seminarium september 73, men sagde nej tak, da jeg selv ønsker at passe mine børn. I en periode på 9 måneder har jeg været dagplejer, andre 9 måneder støttelærer. I juni 1980 fødte jeg en pige. Om aftenen har jeg gået på HF, som jeg forventer at afslutte om 2 år. Og nu prøver jeg at finde noget beskæftigelse uden for hjemmet - men dette er ret umuligt da man har været ude af arbejdsmarkedet så længe.
John H. Christiansen, Danstrupvej 2, 2100 København Ø.
Jytte Christiansen, Hovedgaden 23, 4560 Vig.
Rita Corfitsen, Østersøvej 39, Ulslev, 4872 Idestrup.
Ole Corneliussen, Søborghus Park, 1, 1., tv., 2860 Søborg.
Keld Cortsen, Vindebyvej 21, senere adr. Ålbrobuen 13, 2730 Herlev.
Lars Ejlertsen, Torvestien 48, 2650 Hvidovre.

- Jens J. Fentz, Folehaven 29, 1. tv., 2500 Valby.
- Ryszard Ferdmand, Torvegade 62A, 2. th., 1400 København K.
- Birgit Bøggild Hansen, Adelgade 103, 4720 Præstø, Efter mit ophold på Vallekilde Højskole, blev jeg ansat som kontorassistent på Faxe Bryggeri fra 1. april 73 - 30. april 74. I mellemtiden var jeg flyttet til Køge og syntes turen var for lang, derfor fik jeg job i Sparekassen SDS fra 1. maj 74 til 31. januar 79. Imidlertid var jeg blevet alenepige og syntes der skulle ske en forandring med jobbet. Fra 1. februar 79 til 31. januar 80 arbejdede jeg i Finansministeriets, Budgetdepartementet. Samtidig søgte jeg bolig i København, men det var håbløst, så på grund af den lange transport fik jeg job i Solrød kommune, socialforvaltningen, fra 1. februar 80 til 1. april 81. Så skete der der at jeg mødte Kjell, som boede i Søborg og det endte med at jeg flyttede. Mit transportproblem var stadig ikke løst så derfor fik jeg job i Gladsaxe kommune fra 1. april 81 til 31. juli 82. I juli måned 81 blev vi gift og er på grund af Kjells job flyttet til Jylland p.t. 1. august 82. Vi venter samtidig vores første barn omkring 10. oktober. Lige siden jeg forlod Vallekilde, har jeg gået på aftenskole og taget de fleste fag på HF. Tre somre i træk tog jeg på Skælskør folkehøjskole, hvor jeg blev meget interesseret i folkedans og spillemandsmusik, som jeg har dyrket siden. Jeg har spillet med i en spillemandsgruppe (harmonika). I øjeblikket er jeg på barselsorlov og arbejdsløs, men håber at få job efter orloven. Gift: Hersleb, Fyrrebakken 23, Virklund, 8600 Silkeborg.
- Eva Hansen, Skolestien 3, 4070 Kr. Hyllinge, efter 1. maj 73 Nr. Hyllinge.
- Grethe Hansen, Klingevej 18. 2970 Hørsholm.
- Helle Hansen, Vibekegade 28, 1. th., 2100 København Ø.
- Jette Hansen, Brostykkevej 125, 1., 2650 Hvidovre.
- Kirsten Hansen, Ndr. Fasanvej 197, 5., 2200 København N.
- Nanna Hansen, Skodsborg Strandvej 130, 2942 Skodsborg, senere adr. Skuerupvej 16, 4294 Vedde.
- René Hansen, Valhallagård, 4520 Svinninge.
- Klaus Henningsen, Garderhøjvej 14, 2820 Gentofte.
- Vibeke (Vibse) Hermansen, Krogvej 16, Stubberup, 4140 Borup. Lige efter højskoleopholdet flyttede jeg til København, først på værelse og senere i en lille lejlighed på Vesterbro. Vi var nogle stykker der mødtes på et lille værtshus »Kontoret« hver uge, men det ebbede alt for hurtigt ud, syntes jeg. I de 5 år jeg boede i København, arbejdede jeg 3 ½ år i et reklamebureau og 1 ½ år i et speditjonsfirma. Kom også med i fagforeningsarbejde i de år (HK). I 1977 flyttede jeg til Esbjerg, arbejdede i en tid på politigården, blev gift, og

sidder nu på 4. år i et hus i Holsted (mellem Esbjerg og Kolding), det meste af tiden som græsenke, hygger mig med mine to piger på 4 og 3 år, mens min mand kæmper en sej kamp ude i Nordsøen for at fange nogle fisk. Tiden på højskole var en dejlig og sorgløs tid, jeg ville gerne ses med nogle af jer igen, så hvis der er nogen som bor i nærheden, så kontakt mig, det kunne være meget sjovt efter 10 år. Mange hilsner fra Vibse. Gift: Vagtborg Bladt, Overmarken 27 A, 6670 Holsted.

Anni Jakobsen, Ndr. Ringvej 16, 2600 Glostrup. Efter mit højskoleophold havde jeg en drøm om at blive højskolelærer, så startede med at læse HF i 2 år. Jeg havde mødt en fyr (vi bor sammen nu), og tog Europa rundt på motorcykel i 3 måneder. Jeg opgav tanken om at blive lærer og læste i stedet til socionom- 3 ½ år på Roskilde Universitetscenter, hvor jeg blev færdig i 1980. På nuværende tidspunkt er jeg arbejdsløs, men har arbejdet som vikar på 2 bistandskontorer og på en psykiatrisk afd. Jeg har en søn på 2 år.
Skrædderpladsen 19, 2635 Ishøj.

Alice B. Jensen, 4731 Brandelev.

Lone Jensen, Bøtøgårdsvej 7, senere Kobbelsøvej 21, 4874 Gedser.

Tonny R. Jensen, Emilievej 14, 2920 Charlottenlund.

Neser Jeppesen, Sprotøften 21, 5800 Nyborg.

Thorleif Jeppesen, Røjlevangen 24, 2630 Tåstrup.

Ulle Jessen, Næstved Sygehus Afd. 12, 4700 Næstved.

Rie Justesen, Sundvej 18 G, 8700 Horsens.

Gert M. Jørgensen, Vilhelm Thomsens Allé 17, 1., 2500 Valby.

Inge Jørgensen, »Haragergård«, Nygade 32, 3200 Helsingør.

Lise Jørgensen, Lindevej 44, 4720 Præstø. Efter end skoleophold startede jeg et feriejob på godset »Tybjerggård« nær Haslev, Startede til august på pædagoguddannelsen på Nykøbing F. Børnehaveseminarium, hvor jeg sluttede foråret 1976. Jeg arbejdede derefter som assistent i Sct. Georgsgårdens børnehaven her i Vordingborg, hvor jeg efter det andet år fik stillingen som leder-stedfortræder. Er blevet gift med »også« en pædagog, Jan Duvander, og vi har en pige, Mille, på knap 2 år. Vi har købt et stort, dejligt, gammelt hus, som vi bruger al vores tid på. Gift: Duvander, Kuskevej 6, 4760 Vordingborg.

Michael Karlson, Værebrovej 51, 2880 Bagsværd.

Niels Kristensen, Skoleloden 11, Jersie, 4623 Ll. Skensved.

Hanne Kræfting, Søndergade 28, 9640 Farsø.

Lene Larsen, Oxholmsvej 18, 4760 Vordingborg.

Susanne Juul Larsen, »Flintegård«, Næsby, 4900 Nakskov.

Efter højskoleopholdet flyttede jeg sammen med Kirsten til Frederiksberg. Fik arbejde på en fabrik, siden på plejehjem.

Blev optaget på Glostrup sygeplejeskole september 74.
 Færdiguddannet marts 78. Flyttede til Kolding straks efter sådan for afvekslingens skyld. Arbejder nu på deltid, sådan nærmest for magelighedens skyld. Har ingen børn, men Karsten Bredahl-Sørensen som fast kæreste. Karsten har også været på Vallekilde i 78, tror jeg nok. Det var afhængigheden af mine nye højskole-venner der gjorde at jeg flyttede til København for 10 år siden, det var en tilfældighed der gjorde at jeg blev sygeplejerske, men nu er jeg snart 30, så resten bestemmer jeg selv. Helligkorsgade 20 C, st. th., 6000 Kolding.

Gitte Lorenzen, Søholmen 4, 2840 Holte. Blev børnepædagog i 1977 - (puha) -. Nygårdsterrasserne 285 B, 3520 Farum.

Kirsten Marcussen, Strandjægervej 113, 2791 Dragør.

Susanne Medby, Rugens Kvarter 6 D, 2620 Albertslund.

Finn Mogensén, Klyngestien 19, 3730 Neksø.

Bent Møllerup, Grønbjergvej 34, 2760 Måløv.

Michael Morgenstern, Dronningensgade 5, 500 Odense.

Erik Mortensen, Fugleruphus, 3540 Lyngø.

Deborah Morrison, 59, Young Street, Lebanon, New Hampshire, 03766 USA.

Annie Nielsen, Skt. Hansgade 4, 4000 Roskilde.

Karen S. Nielsen, Markskellet 17, 3., 2720 Vanløse.

Birgit Nilsson, Kastanie Allé 8, 3050 Humlebæk.

Annette Olesen, Saxogade 111, 2., 1662 København V.

Hanne R. Olsen, Borupgårdsvej 6, 3070 Snekkersten.

Nina Pedersen, Nr. Hyllingevej 1, 4070 Kr. Hyllinge.

Søren Pedersen, Stolpehøj 17, 2820 Gentofte. Elev på Vrå Højskole i 76/77 i 8 måneder. Medlem af elevforeningen og kommer stadig til elevmøde - og kursus om sommeren. Dog ikke i år, hvor jeg var på ølejr på Drejø. Jeg har været beskæftiget indtil 78, hvor jeg efter et ophold på Montebello, blev ansat som vestibulevagt på rigsarkivet i et job som jeg ikke kunne udstå, men alligevel udholdt i næsten 2 år. I 80 blev jeg ansat på Det kgl. Bibliotek. Jeg er beskæftiget i magasinerne med at ekspedere bøger til lånerne. Mit nuværende job stiller mig ikke tilfreds, men er dog bedre end det forrige. Håber inden alt for længe at kunne finde noget bedre. Har siden sidste sommer boet i bofællesskab, her er gode trivsels- og udviklingsmuligheder. Bagsværd Møllevej 86, 2800 Lyngby.

Annette Petersen, Bygaden 2, Vetterstev, 4100 Ringsted.

Henrik Petersen, Guldstjernevej 2, 3., 2400 København NV.

Marianne Petersen, Hovedvejen 123, 2., 2600 Glostrup.

Irith Pilvard, Hovedvejen 36, 2600 Glostrup.

Kirsten Porsdal, Bredager 24, 2670 Greve Strand.

Jørgen Poulsen, Roskildevej 58, st., 2500 Valby.

Marianne Radmer, Emilievej 14, 2920 Carlottenlund.

Mette Rasmussen, Humlehaven 18, 3050 Humlebæk.

Peder T. Rasmussen, Sundvej 22, Fiskop, 5700 Svendborg.

Hediko Sakihama, c/o C. Hansen, Peblinge Dosseringen 36, 1.,
2200 København N.

Poul Erik Ravn, Kjellerupvej, Gjøl, 9440 Åbybro. Efter skolen var jeg nogle måneder på valsen som tørrer, inden jeg i oktober 73 tog til Kenya som frivillig. Jeg havde 2½ år i Afrika, hvor jeg rejste i forskellige lande, blandt andet hele vejen fra Nilens udspring til Cairo i nord. Jeg blev gift i Jugoslavien i 78 med en hollandsk pige, Janneke, som jeg traf i Kenya og vi har nu to børn på 3 og 1 år, men Janneke er også jordemoder så den fordel skal jo udnyttes! Med hensyn til mit ophold på Vallekilde er det en tid jeg ofte tænker tilbage på som en dejlig tid, ja næsten drømmeagtig tid, hermed mener jeg at det frie miljø der herskede er så langt fra den hårde virkelighed som præger dagen i dag. Eneste dårlige minde er de stofproblemer som en del elever havde. Magsvej 7, 900 Aalborg.

Adelaide Specht, Kanalens Kvarter 214, 2620 Albertslund.

Marianne Stavnsbjerg, Ketilsvej 59, 2880 Bagsværd.

Klaus Søgaard, Viborggade 8, st. tv., 2100 København Ø.

Herdis Sørensen, Sjællandsgade 25, 7400 Herning. Her sidder man så og skal beskrive, hvad man har bedrevet i de snart 10 år. (Er det virkelig så længe siden?) Det bliver jo dog kun til et fragment, alle de indre kampe, erkendelse, skuffelser og sejre forbliver uberørt. Jeg fuldførte efter højskolen min afbrudte realeksamen, og kom så direkte på HF, alt sammen i Herning. Udenfor skoletid mødte jeg en tysk grafiker, blev gift med ham, og flyttede efter HF til Vesttyskland. Efter 1 år i Aachen landede vi i Karlsruhe - lige midt i Europa. Her arbejdede jeg som mørkekammerassistent hos en reklamefotograf, medens jeg, igen og igen, søgte en studieplads i teatervidenskab. (Jeg havde i mellemtiden ikke bare lært tysk, men var endog kommet til at elske sproget). Da man som udlænding altid havner sidst på de lange ventelister - trods EF!!! - opgav jeg omsider kampen, søgte ind på Århus Universitet (dramaturgi) - og kom ind. Her startede jeg september 80, forsøgte at udnytte mine højskoleerfaringer i basisdemokrati i fagudvalgsarbejde - og vekslede efter endt bifag over på den nystartede forsøgsuddannelse i »Æstetisk kulturarbejde«. Alt tyder på, at det bliver 2 spændende og lækre år. Det er min mening senere at vende tilbage til Vesttyskland, jeg er nemlig langt fra færdig med at udforske dette fænomen. Der, midt i alle

politiske spændinger og kulturelle sammenstød, føler jeg mig som en fisk i vandet. Så jeg læser i Århus, men bor i Karlsruhe. Det har dog ikke forhindret mig i, sammen med andre skøre sjæle, at starte en teatergruppe i Århus. Persilleteatret laver også stykker på bestilling, så hvis nogen har brug for os . . . PS. Håber at der dukker virkeligt mange 72/73'ere op næste år, jeg tror vi kan få et par aldeles herlige dage sammen. Bakkevænget 12, 8200 Århus N.
Jette Teglmund, Maglegårdsvej 6 A, 4000 Roskilde.
Sanne Theodor, Skovbovænget 32, 2890 Hareskovby.
Vera Østensen, Boks 253, 8201 Fauske, Norge.

Sommerskolen 1973

Birgit Afzelius, Strynøgade 6, 3., 2100 København Ø.

Lene Elmose Andersen, Sigridsvej 9, 8220 Brabrand.

Kate Astrup, Sct. Jørgens Park 101, 4700 Næstved.

Jens Bengtson, c/o Otto Bentsen, Bremers Allé 25, 8700
Horsens.

Gitte Bluhme, Solhøjvej 1, 3550 Slangerup.

Lisbeth Bruun, Rodosvej 10, 2300 København S.

Ole Bærenholdt, Gladsaxe Møllevej 97, 1. th., 2860 Søborg.

Freddy L. Christensen, Knud den Stores Vej 30 A, vær. 26, 4000
Roskilde.

Tom Christensen, Hostrups Have 19, 1., 1954 København V.

Elsa Denholdt, Havebo 2, st. tv., 2500 Valby.

Jonna Hammer, Vejerslev, 7980 Vils, Mors. Efter endt

højskoleophold kom jeg tilbage til Evan Møbler, hvor jeg var

udlært som kontorassistent. Blev gift med Kaj Stenstrup i 75

og fik i 76 en dreng, Lars, og vi venter nu en til. Arbejdede hos

Evan indtil 1. oktober 80, hvor firmaet havde en

betalingsstandsning. Var hjemmegående indtil 1. marts 82,

hvor jeg begyndte på politikontoret i Thisted, hvor jeg stadig

arbejder. Gift: Stenstrup, Parkvej 52, Vildsund, 7700 Thisted.

Janne Hansen, Stivænge 4, 4773 Stensved. Efter Vallekilde

opholdet gik jeg 2 år på HF i Vordingborg, sommeren 75

flyttede jeg til København, med henblik på senere at læse

medicin, her begyndte jeg gymnasiel suppleringskursus i

fysik og kemi, som jeg afsluttede i januar 76. Imidlertid fik

jeg mere lyst til at rejse end at læse, hvorfor jeg drog ½ år til

Sydøstasien. Efter hjemkomsten begyndte jeg medicinstudiet,

hvilket jeg var overordentlig træt af lige fra starten, men af

mangel på bedre blev jeg ved 3½ år, men ½ års pause, da

jeg fødte Andreas (nu 3 ½ år). Imidlertid fik jeg lyst til at

blive jordemoder og ikke læge, og efter en lille omvej

omkring nogle HF-fag og endnu en fødsel (Julie, nu 21

måneder) kom jeg på jordemoderskolen i København. Og nu

føler jeg at jeg endelig er kommet på rette hylde.

Rektorparken 22, 8. tv., 2450 København SV.

- Kjeld Holm, Margrethegården, Dronning Sofiesvej 68, Blok 1, 5., vær. 517, 4000 Roskilde.
- Flora Ishu, Trillegårdsskollegiet, Snogebækvej 41, vær. 6, 8210 Århus V.
- Mona Jensen, Højbo, Gerå Nymark. 9340 Aså.
- Robin S. Jensen, Nørregade 33, 9340 Oksbøl.
- Dan Johansen, Ladbylangvej, Ladby, 4700 Næstved.
- Birgitte S. Larsen, Himmelevvej 6, 4000 Roskilde.
- Ole Lillieholm, Samsøgade 5, 1. th., 2100 København Ø.
- Claus Mortensen, Rubislaw Estate, P. O. Box 21, Thika, Kenya.
- Tove Mortensen, Sydskråningen 76, 2800 Lyngby.
- Anni Nielsen, Kastanievej 3, 4672 Klippinge.
- Ib Nielsen, Vandværksvej 1, 5750 Ringe.
- Jette Nielsen, Østre Stationsvej 9, 2960 Rungsted Kyst.
- Lizzie Hamborg Nielsen, Skolelodden 8, 3450 Allerød.
- Kirsten Nielsen, William Boothsvej 13, 2650 Hvidovre. Regner med at komme til jubilarmødet. Skindergade 34, 1159 København K.
- Søren Nielsen, Rantzausgade 11, 2., 2200 København Ø.
- Juliane Olsen, Ravnbjergkoll., Risdalsvej 34, vær. 206, 8260 Viby.
- Michael Parkø, Ugandavej 107, 2770 Kastrup.
- Birte Romme, Stengårdsvej 6, 4690 Haslev.
- Emanuel Sandelsztejn, Cort Adlers Gade 8-10, 1053 København K., Hotel Corona.
- Zofia Sluschowska, Koldinggade 7-9, 5., vær. 9, 2100 København Ø.
- Robert Strand, Kildegården, 4180 Sorø.
- Birgit Sørensen, Kærstykkevej 111, 2650 Hvidovre.
- Bodil R. Sørensen, Ejbyvej 164 A, 2610 Rødovre.
- Erling Sørensen, Landskronagade 67, 1., 2100 København Ø.
- Birte Wachter, Solsortvej 33, 2., 8600 Silkeborg.
- Susanne Vehanen, Sophus Bauditzvej 4, 2., 2920 Charlottenlund.
- Jan Zlotkiewicz, Jagtvej 65, vær. 7, 2200 København N.
- Marianne Østergaard, Fjordvej 22, Strandhuse, 6000 Kolding.

Vinterskolen 1981/82

- Kate Andersen, Skovsgårdsalle 10, 1. th., 3500 Værløse.
Hans Andersen, Vestergade 24 A, 1., 7100 Vejle.
Helle Bruun Andersen, Esbjergparken 57, 9220 Aalborg Ø.
Linda Bjørn, Fach Box 5019, 3400 Hillerød.
Sus Carstensen, Ungdomskollegiet, Marienhölungsweg 66,
Flensburg.
Thomas Cramer Petersen, Duevej 22, 2000 København F.
Birgit Christensen, Hedeparken 217, 3. th., 2750 Ballerup.
Chr. Dalsgård-Hansen, Kastelsvej 28, st. tv., 2100 København Ø.
Vibeke Dønvang, Kovangen 708, 3480 Fredensborg.
Jette Dahl Eriksen, Biblioteksvej 11, 2650 Hvidovre.
Kai (basse) Eriksen, Magnolievej 42, 2600 Glostrup.
Tom Fink, Annebjergvej 9, 4500 Nykøbing Sjælland.
Lars Graubæk, Æblehaven 9, 4180 Sorø.
Tom Westergård Hansen, Gartnervej 33, Vemmedrup, 4632
Bjæverskov.
Mogens Hansen, Krashavevej 34, 3760 Gudhjem.
Bjarne Hansen, Spobjergvej 24, 8220 Brabrand.
Kim Holm Hansen, Heilmannsvej 48 A, st. th., 4230 Skælskør.
Mette Marie Hede, Korshøjen 57, 8240 Risskov.
Louise Henriksen, Svogerslevvej 9, 2700 Brønshøj.
Pia Korshauge, Jernbanegade 10, 2., 9800 Hjørring.
Mette Høier, Dalslandsgade 8 D, 503, 2300 København S.
Jens Hølge, Fiskergade 3, 1., 2200 København N.
Anne Jacobsen, Humlehaven 23, 3520 Farum.
Kim Ryes Jensen, »Kødets lyst«, Schacksgade 14, st. tv., 1365
København K.
Anders Lauge Jensen, Havevang 22, 3. tv., 4300 Holbæk.
Dorte Jensen, Over Aggersund, 9670 Løgstør.
Margrethe Jensen, Silstrupvej 83, 7700 Thisted.
Flemming la Cour Jensen, Strandby 102, 9970 Strandby.
Walther Jensen, Niels Juulsvej 4 B, 1. th., 4700 Næstved.
Pernille Åboe Jensen, Smedegade 16, 6270 Tønder.
Marianne Jeppesen, Vallekildevej 156, 4534 Hørve.
Poul Rytter Jespersen, Rundhøj Allé 26, 2., 8270 Højbjerg.
Claus Johansen, Liselejevej 46, 3360 Liseleje.

Maj-Britt Johansen, Østerbrogade 57 B, 12., 2100 København Ø.
 Ruth Kudsk Jørgensen, Nautrupvej 45, 7870 Roslev.
 Niels Jørgensen, Østergade 6, 6690 Gørding.
 Niels Krabbe Søb, Søndergade 19, 4690 Haslev.
 Birgit Knudsen, Nellesøsevej 2 A, 1. tv., 4550 Asnæs.
 Jonna Knudsen, Nørrebrogade 40, 3., 2200 København N.
 Erica Kranish, 3611 Taylor str. Chevy Chase MD, 20815 USA.
 Vivi Kristensen, Kærgården, Nykøbingvej 78, Mårsø, 4300
 Holbæk.
 Mette Kvorning, Birkevangen 18, 6700 Esbjerg.
 Naja Lassen, Gjerdalsvej 1, 2660 Brøndby Strand.
 Hans Budsted Larsen, Blåkildevej 111, st. th., 9220 Aalborg Ø.
 Michael Lundberg, Vejlegården 3, 3.th., 2635 Ishøj.
 Lone Madsen, Egilsgade 42, 2300 København S.
 Astrid Ingeborg Mohn, Marcus Thranesvej 10, 2600 Lillehamer.
 Bente Mortensen, Hesselvej 52, 7100 Vejle.
 Hannah Aas Mortensen, Ålekistevej 60, 3. th., 2720 Vanløse.
 Inger Mørup, Århusgade 76 B, 3. tv., 2100 København Ø.
 Lis Møller, Heigborgvej 12, 6950 Ringkøbing.
 Gert Juul Nielsen, Svanevej 36, 7400 Herning.
 Solveig Nielsen, Hjortensgade 14 B, 8000 Århus C.
 Bjarne Nielsen, Skyttegårdsvej 34, st. tv., 2500 Valby.
 Anne Mette Lyngvold Nielsen, Hedebo parken 4, vær, 209, 4000
 Roskilde.
 Jens Bertram Nielsen, Nordvanggårdsvej 11, lejl. 76, 3460
 Birkerød.
 Susanne Nielsen, Urtehaven 48 A, 2500 Valby.
 Helge (Bobby) Nordstrøm, Melbyvej 45, 3360 Liseleje.
 Jesper Bøje Pedersen, Jernbanegade 5, 5700 Svendborg.
 Anette Pintz, Fredensgade 30, 2. tv., 8000 Århus C.
 Ulla Poulsen, Hovedgaden 9, Uby, 4490 Jerslev.
 Ingelise Poulsen, Hovmarksvej 30, 2920 Charlottenlund.
 Helle Simonsen, Ny Kasketvej 40, vær. 15, 9000 Aalborg.
 Mikkel Schou, Engmosevej 3, 2920 Charlottenlund.
 Niels Skallerup, Marstrandsgade 19, st., 900 Århus C.
 Rita Skov, Niels Ebbesensvej 31, st. tv., 1911 København V.
 Henrik Stensgård, Lille Værløsevej 61, 3500 Værløse.
 Joan Sørensen, Øholmemarksvej 17, 4920 Søllested.
 Palle Thomsen, Uglevej 1, 2680 Solrød Strand.
 Lone Thomsen, Frederikssundsvej 187, 3310 Ølsted.
 Hans Jacob Tønnesen, Gerstoffsgade 9, 8700 Horsens.
 Henrik Ørslev, Dana Plads 10 A, 1915 København V.
 Helle Østergård, Søndervang, 9800 Hjørring.
 Ole Videbæk, Melldammen 22, 6760 Ribe.

Ankomster den 3. januar 82

Jan Hein Andersen, Udholmsvej 39, Moseby, 9440 Åbybro.

Ingolf Jepsen, Sjaldsbergvej 16, Sludstrup, 4200 Slagelse.

Jens Erik Høy, Iver Huitfeldtsvej 6, 4700 Næstved.

Jan E. Knudsen, Kallerupvej 197, 4400 Kalundborg.

Peter Larsen, Sigridsvej 49, 8220 Brabrand.

Gilbert Lund, Hovmarksvej 30, 2920 Charlottenlund.

Tonny Michelsen, c/o Char Hartmanns Plads 76, 2000

København F.

Lisbeth Mellebye, Paalbergsvej 78, 1349 Rykinn, Norge.

Trine Nybro, Guldbergsgade 37 B, 8000 Århus C.

Pia Sørensen, Norgesgade 54, 2300 København S.

Eva Nørskov Hansen, Stridsgyden 3, Vejle-Allested, 5672

Broby.

Sommerskolen 1982

- Lone Tang Andreasen, Chr. Hansensvej 27, 4300 Holbæk.
Birgit Vind Andreasen, Vestergade 23, 7361 Ejstrupholm.
Jesper Asmussen, Valkyriegade 3, st. tv., 2200 København N.
Susanne Bichel, Mulhauserstras. 86, 4056 Basel, Schweiz.
Gregers Bendorff, Kohavevej 117, 4760 Vordingborg.
Niels Henrik Bergenholz, Grønnegade 12 A, kæd., 9000 Aalborg.
Kenneth Buthler, Pogestrædet 31, 1. th., 500 Odense.
Bjarne Clausen, Vesterbrogade 110 B, 1. th., 1620 København V.
Birgit Christensen, Højbyvej 43, 4320 Lejre.
Marianne Christensen, Dommervænget 26 A, st. th., 4000 Roskilde.
Jens Bender Christensen, Oddervej 110, 8270 Højbjerg.
Stig Christiansen, Vinkelhusene 25, 2. mf., 2770 Kastrup.
Brian Dermund, Hesseløgade 57, 3., 2100 København Ø.
Kathrine Encke, Ellinge Lyng, 4573 Højby.
Lis Ethelberg, Agnetevej 20 B, 8680 Ry.
Dorthe Faurschou, Højbyvej 43, 4320 Lejre.
Ole Felsby, Åboulevarden 50, 1. tv., 2200 København N.
Tegistie Fesshaie, Lottesvej 9, 1. 4., 8220 Brabrand.
Margrethe Fog, Frederiksborgvej 236, 3., 2400 København NV.
Helle Fog, Nørre Allé 16, 5500 Middelfart.
Anette Frandsen, Højlundhusene 46, 3500 Værløse.
Winnie Gertsen, Glucksvej 7, 1. th., 2450 København SV.
Hans Hønborg Hansen, Højbyvej 43, 4320 Lejre.
Jan Hansen, Lysholm Allé 41, 4690 Haslev.
Merete Højgård Hansen, Læssøgade 3, 2. th., 5000 Odense C.
Niels Buch Hansen, Skovvængen 12, 3390 Hundested.
Jette Risager Hansen, Sagskærvej 17, Thurø, 5700 Svendborg.
Anne Mette Hasselager, Åboulevarden 50, 1. tv., 2200 København N.
Bodil Hedegård, Rantzausgade 24, 2. th., 9000 Ålborg.
Jette Højdorf, Hørsholm Park, 16, 3. mf., 2970 Hørsholm.
Peter Høg, Nannasgade 20, 1. mf., 2200 København N.
Jacob Jacobsen, Dybbølsgade 47, 4. th., 1721 København V.
Bjarne Jensen, Pilegårdsvej 50, 2. th., 2730 Herlev.

- Pia Jeppesen, Viborgvej 25, 3000 Helsingør.
 Susanne Jensen, Kornmodsvvej 5, 3250 Gilleleje.
 Hanne Jensen, ellensvej 7, 8220 Brabrand.
 Vibeke Friis Jespersen, c/o Lille Farimagsgade 2, 2. th., 2100
 København Ø.
 Birthe Jessen, Brønsager 47, Svogerslev, 4000 Roskilde.
 Steffen K. Johansen, Kærmindevej 2, 6000 Kolding.
 Ole Klejs, c/o Dorte Meyer, Gl. Kongevej 31, 5. tv., 1610
 København V.
 Lise R. Knudsen, Augustenborggade 23, F 11, 8000 Århus C.
 Lars Kovacs, Skt. Kjeldsgade 20, 2. th., 2100 København Ø.
 Hanne B. Kristensen, Dr. Margrethesvej 12, 4000 Roskilde.
 Ann-Mette Krogsager, Lollandsgade 63, 8000 Århus C.
 Gustav Krøier, Gl. Køge Landevej 154, 2500 Valby.
 Peter Larsen, Buddingevej 180, lejl. 107, 2860 Søborg.
 Annette Lau, Jægstrupvej 63, 8361 Hasselager.
 Lis Lunding, Arnegårdsvej 7-13, 8230 Åbyhøj.
 Rene Kundberg, Fanefjordsgade 159, 4792 Askeby.
 Carsten Lauritsen, Herningvej 2, 7441 Bording.
 Gregers Mehlert, Sct. Jørgens Allé 9, 4. th., 1615 København V.
 Morten Minddal, Randersvej 62, 8870 Langå.
 Bent E. Munch, Ferskesøstræde 7, 3730 Nexø.
 Tove Bruun Nielsen, Klingstrupvænget 13, st. tv., 5230 Odense
 M.
 Kent Nielsen, Jens Søndergårdsvej 3, 7620 Lemvig.
 Ulla Urup Nielsen, Sct. Knudsvej 6 B, 5700 Svendborg.
 Bjørn Nielsen, Nørremarksvej 10, 6270 Tønder.
 Claus Andkjær Petersen, Gudrunsvvej 70, 1. mf., 8220 Brabrand.
 Elsebeth Nygård Petersen, Bygaden 2, Lille Rørbæk, 3600
 Frederikssund.
 Hans Henrik K. Petersen, Brøndbynordsvej 94, 8-08, 2610
 Rødovre.
 Åge Bjerg Petersen, Smakkegårdsvej 189, 2. mf., 2820 Gentofte.
 Eva Plesner, Åtoften 76, 2990 Nivå.
 Lis Svarrer Poulsen, Fasanvej 2, 6100 Haderslev.
 Lisbeth Steen Rasmussen, Højbyvej 43, 4320 Lejre.
 Helene Rasmussen, Gormsgade 2 A, 1. th., 2200 København N.
 Charlotte Rasmussen, Ribe Landevej 50, 6270 Tønder.
 Poul Rasmussen, Østrigsgade 19, 2., 2300 København S.
 Mette Schlosser, Hellestedsvvej 30, 2700 Brønshøj.
 Gitte Skovgård, Scandiagade 62, st.tv., 2450 København SV.
 Anna Lise Spile, Hanehøj 134, 2880 Bagsværd.
 Karsten Stæhr, Åboluevarden 50, 1.tv., 2200 København N.
 Niels Sørensen, Møllehusvej 23, 2., 4000 Roskilde.
 Erling Mosegård Sørensen, Møllemarksvej 42, 2. th., 5200
 Odense.

- Mogens Brandt Thomsen, Nyelandsvej 67, 2. tv., 2000
København F.
Lone Torbensen, Store Kongensgade 88, 2., 1264 København K.
Anette West, Hagbardsvej 13, 3650 Ølstykke.
Gitte Winkler, c/o Irene Andersen, Dybbølsgade 10, 7500
Holstebro.
Karen Sieg, Kompagnistræde 16 A, 1., 1208 København K.

JUNI MÅNED

- Anja Andersen, Rolighedsvej 5, 4200 Slagelse.
Bo Bisgård, Randbyvej 37, Lillevorde, 9280 Storevorde.
Merete Christensen, Brigadevej 50, 1-210, 2300 København S.
Ole Grønbæk, Dybkjærvej 3, 8200 Århus N.
Pia Hansen, Smallegade 38 D, 1. tv., 2000 København F.
Lene Hork, Rolfsvej 28, st. th., 2000 København F.
Ib Egede Kusk Nielsen, Tjærebyvej 82, 4220 Korsør.
Lene Astrup Larsen, Kulsviertoften 24, 2800 Lyngby.
Leif Mikkelsen, Vadbro 26, st. th., 2860 Søborg.
Ulle Møller, Nesterhaven 9, 4200 Slagelse.
Kirsten Staustrup Nielsen, Pallisgårdsvej, Humlum, 7600
Struer.
Kamma Raunkjær, Knudevej 3, Lyhne, 6680 Tarm.
Kristian Riis, Eckerbergsgade 11, st., 2100 København Ø.
Tanje Visbo, Allersgade 14, 1. tv., 2200 København N.
Holger Schøler, Lupinvej 82, 1. tv., 8600 Silkeborg.

JULI MÅNED

- Anders Bender Christensen, Bregnerødgade 10, 4. tv., 2200
København N.
Inger Marie Christensen, Albaniengade 6, 3. tv., 2300
København S.
Rita Ersbøll, Enighedsvej 54, 4800 Nykøbing F.
Lars Ole Hansen, Ågade 6, 4700 Næstved.
Anette Helweg, 1927 Sprucewood Lane, Los Angeles, California.
Gry Ifversen, Theklavej 12, 2. tv., 2400 København NV.
Flemming Iversen, Skt. Jørgensgade 1, 6400 Sønderborg.
Charlotte Bay Jensen, Møllevej 74, 4990 Sakskøbing.
Marianne Jensen, Amagerbrogade 236, 1. th., 2300 København
S.
Leo Jensen, Dybbølsgade 47, 2. th., 1721 København V.
Jesper Ole Kristiansen, bopæl: Blegdamsvej 110 C, 4. tv., 2100
København Ø. - Postadresse: Palnatokevej 26, 3600
Frederikssund.
Carsten Larsen, Hovedgaden 75, 4520 Svinninge.
Kirsten Lind, Pilebro 28, 2730 Herlev.
Jens Astrup Madsen, Willemoesgade 16, st. th., 8200 Århus N.

Liselotte Nielsen, Birkekær 1. 4532 Gislinge.

John Quist Pedersen, c/o Balagervej 23, 8260 Viby J.

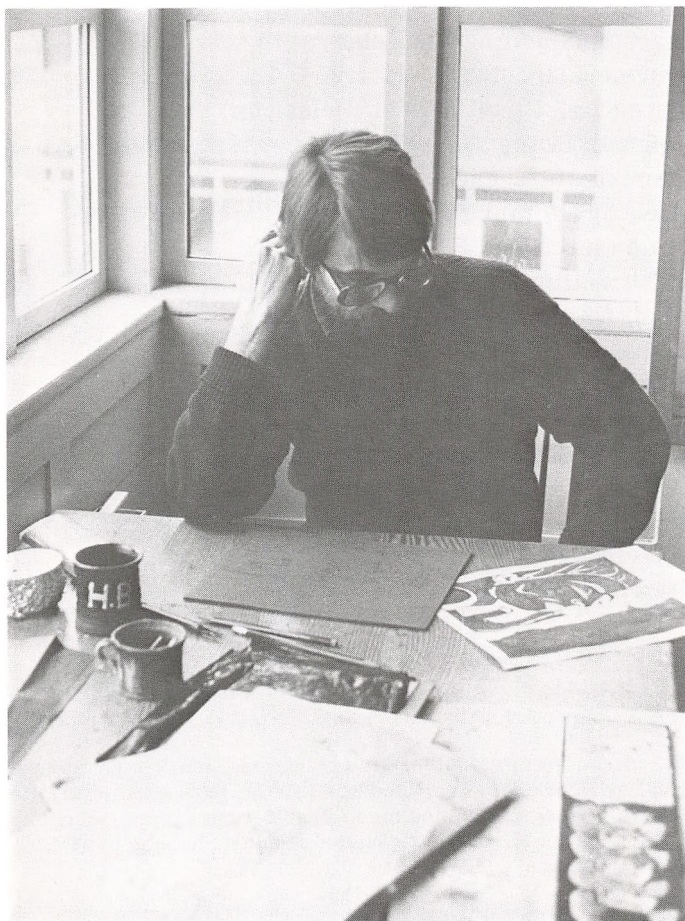
Karen Margrethe Ruhlmann, Gudrunsvvej 74, 3. th., 8220
Brabrand.

Anette Schønmann, Ryesgade 86 A, 4. tv., 2100 København Ø.

Ingelise Sørensen, Gartnergade 3, 4. th., 2200 København N.

Ulle Trangbæk, Skjulhøj Allé 10, kæd. tv., 2720 Vanløse.

Marianne Vergmann, Grønjordsskollegiet, vær. 3801, 2300
København S.

Indholdsfortegnelse

»Om kunsten og højskolen«, en mosaik fra Mette Thomsens bog om emnet, sammensat af Aase og Holmer Trier . . .	3
Poul Otto Gedde: Om foto	11
Herdis Veit: Digt og virkelighed	19
Karsten Stæhr og Ole Følsby: Om værkstedsfag	29
Jørn Fugl, Birgitte West Nielsen og Michael Rothe: Om opbygningen af en mobil musikteaterscene	33
Aase og Holmer Trier: Om billeddannelse	41
Kalenderen 1981-82	45
Årsberetning fra elevforeningen	49
Hans Christensen: Et tilbageblik	57
Herdis Weins: Højskoleophold for alle	61
Bjarne Hansen: Strøtanker omkring et højskoleophold	63
Vibeke og Finn Slumstrup: Nyt fra Vallekilde højskole	67
Praktiske meddelelser	74
Elevlister	77
Fra fotoværkstedet	93

REDAKTION:

Ingrid Fugl . Jørn Fugl . Finn Slumstrup . Holmer Trier

FOTOS:

Billederne fra projektet med musikteaterscenen er taget af Jørn Fugl og Henrik Ørslev. Billederne til »Om foto« er af Poul Otto Gedde, som også sammen med fotoholdet har taget årsskriftets øvrige fotografier.

TRYK:

Holbæk Amts Bogtrykkeri . 4300 Holbæk

